

KAS NETELPA LIGSIOLINIUOSE KULTŪRINĖS VEIKLOS RĖMUOSE

Didysis koncertas žuvusiems pagerbti Chicagoje

BALYS CHOMSKIS

"Requiem" išpildyti buvo suorganizuota didelės jėgos: Chicago simfonijos orkestras, su dėtinis choras (operos, Alice Stephens, Vyčių, Tėviškos lietuvių evangelikų) ir mūsų geriausi solistai. Dirigentas Aleksandras Kučiūnas kaip visuomet ilgai ir kruopščiai ruošėsi, kad viską, kas yra partitūroje, kuo geriausiai išverstų į garsą. Jis, kaip dirigentas, moderniško tipo — paprastas, aiškus ir "dalykiškas". Jo dirigavimo maniera — be vaidinimo ir patoso — kai kam gali sudaryti įspūdį, kad dirigentas yra šaltas, racionalus. Antra vertus, apsaugok, Viešpatie, nuo tokio dirigento, kurio širdis plaka ne krūtinėje, bet rankovėje. Kučiūnui muzika yra muzika, o autorius yra viskas savo kūryboje.

Aleksandras Kučiūnas veda Requiem laisvai, su ryškiais dramatiniais ir religiniais kontrastais, išskeldamas dvasinius veikalo prieštaravimus. Viskas eina sklandžiai, išskyrus kai kuriuos neryškius įstojimus "Dies irae", ir baigiasi valingu ritmu fūgoje "Libera me". Nekalbant apie orkestrą, ypač dėmesio ir pagarbos vertas choras: disciplinuotas, muzikaliai lankstus, stiprus tone ir meniškai išraiškingas pilna to žodžio prasme.

Solistams nevisiems vienodai sekėsi, nors skolingi "Requiem" neliko. Penketą tūkstančių talpinanti salė turėjo taip pat didelės įtakos į solistų nuotaikas. Geriausiai pasirodė Dana Stankaitytė ir Aldona Stempužienė. Jos viena kitą papildė ir puikiai pravedė duetinius epizodus "Recordare" ir "Agnus Dei". Atro-

do, kad Stankaitytė po "Aidos" dar labiau įsigyvena į Verdi melodijos charakterį. "Libera me" dalyje suskamba gilus tikėjimo ilgesys ir atgaila. Stempužienė išnaudoja visas mezzosoprano partijos savybes, kiekvieną frazę, kiekvieną gaidą. Jos balsas skamba tai dramatiškai - grasinančiai, tai lyriškai — atleidžiai (Liber scriptus).

Stasys Baras yra dramatiinių charakterių dainininkas. Ten, kur nėr didžiųjų aistrų, ten nėra ir Baro. Tikram dramatiniam tenorui dainuoti lyrinę frazę, nors ir su dramatiiniu atspalviu, yra sunku. Todėl nenuostabu, kad Baras "Requiem" nebuvo toks, koks būdavo visose operose.

Jonas Vaznelis dainavo puikiai, ir jo interpretacija (Tuba mirum ir Confutatis) — labai efektinga, bet ne visi galėjo išgirsti to bosiško "monumentalumo".

Vilniaus varpai

Bruno Markaičio simfoninė kantata "Vilniaus varpai", kaip rašo informaciniame leidinyje kompozitorius Vladas Jakubėnas, yra "rimtas, iškilmingas kūrinys, aukštos kompozicinės technikos, profesinio lygio". Kazio Bradūno kantatai parašyta "libreto" poezija yra daugia sluoksnė, kaip didžiulis fontanas, kur kiekvienas motyvas, kiekvienas posmas ištryšksta naujomis spalvomis, naujais niuansais. Ką daro kompozitorius su poeto žodžiu? Žodį jis palieka poetui, o paima tik poezijos nuotaiką ir išreiškia ją melodija, ritmu ir harmonija. Operos libreto kamuoja kompozitorius, kantatoje kompozitorius gali įgelti poetui į širdį: štai tavo poezijos griaučiai.

Bruno Markaitis yra laimin-

Tos pačios laukų gėlės žydi ir ant Lietuvos partizanų kapo...

gas kompozitorius. Jo kompozicijos suranda atlikėjus net amerikiečių tarpe. O ši kantata yra iš viso bene pirmasis toks lietuviškasis kūrinys, atliktas su taip galingu orkestru ir choru.

Klausant "Vilniaus varpų", kyla įdomus įspūdis: kantata — visai originali, bet joje atspindi folkloras. Gruodžio dinamiškumas ir Banaicio romantika. Kantatos finalas pamažu dinamiškai auga. Ir būtų buvę gerai, jeigu jis, pasiekęs kulminaciją, nutrūktų be jokios pauzės, be aiškaus taško pastatymo.

Aleksandras Kučiūnas labai

rimtai rūpinosi "Vilniaus varpų" premjera ir ją meniškai pravedė. Choras ir solistai: Prudencija Bičkienė, Alvina Giedraitienė, Algirdas Brazis galėjo tikrai sušildyti lietuvių širdis.

Kas toliau?

Nutilus paskutiniams "Requiem" ir "Vilniaus varpų" akordams, pasijutau esąs teatre. Išėjęs iš teatro, negalėjau svarstyti, kas labiausiai patiko "Requiem" ar "Varpai", choras ar solistai. Vien tik gailuma užliejo širdį: kodėl tik šie prišimename savo herojus.

Vytaute Radžiau, kas toliau?

Kertinė Parastė

ANT SLENKŠČIO

Dar dvi savaitės, ir Toronte rinksis ateitininkai savo septintajam kongresui. Šiuo sąskrydžiu norima parodyti ateitininkų gyvybę ir atvirumą gyvenimui. Tai pabrėžiama ir kongreso šūkiu: "Atvirybė laikai, ištikimybė idealui", ir kongreso paskaitose, kurias skaitys dr. J. Girmius ir dr. A. Sužiedėlis. Atvirumo tema bus nagrinėjama ir simpoziume, kurį praves dr. K. Keblys.

Atvirumo klausimas yra svarbus ne vien ateitininkams, bet ir visai mūsų bendruomenei, — su kiekvienais metais jis darysis opesnis. Čia taip, kaip kelionėj: jei trumpam iš namų išvažiuoji, užtenka pasiimti maisto iš namų, bet ilgoj kelionėj jo nepakanka. Mūsų kelionė darosi ilgesnė, negu kas nors prieš dvidešimt penkerius metus būtų galėjus tikėti. Su kiekvienais metais darosi vis labiau retoriška kalbėti apie šį krštą kaip svetimą, nes mūsų dauguma jau pusę savo gyvenimo čia praleidome. Sunku kalbėti ir apie svetimą kultūrą, nes joje esi išaugęs, jos esi ir toliau maitinamas. Ta prasme atvirumas nėra naujos galimybės pristatymas, o

jau faktas: reikia, kad jis būtų sąmoningas. Mes nebegalime būti suskilę žmonės, nuolatiniai balansuotojai: tiek lietuviškiems interesams, nedaugiau kitokiems rūpėsiams.

Mes pradėdam tolti vienas nuo kito, nes vis rečiau ir rečiau prasmingą gyvenimą randame sekmadienį, kada mes esame lietuviai. Mūsų bendruomenės gyvenimas darosi vis labiau ritualizuotas: susirenkame pasiklausyti to, ką jau anksčiau girdėjome. Mūsų visuomeniniame, kultūriniame ir aplamai kūrybiniame gyvenime trūksta naujų minčių — gal dėl to, kad naujumoje neretai matome tik pavojų. Iš tikrųjų, pavojus yra sustingime — mes nė nepajusime, kaip mūsų tarpusavio ryšiai pradės aižėti. Bendruomenę sukuria prasmingi ryšiai — jei mes susitiksim tik ceremonialo žestams, mūsų visuomenė mirs nuo ilgo žiovulio.

Kongreso svarstymai apie atvirumą, tikimės, bus dar vienas akstinas mūsų krikščioniškojo visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo atsinaujinimui.

A. A.

Poezijos ir poetikos enciklopedija apie lietuvių poeziją

ENCYCLOPEDIA OF POETRY AND POETICS. Edited by Alex Preminger, Frank J. Warnke and O. B. Hardison, Jr., Associate Editors. Princeton, New Jersey, Princeton University Press 1965.

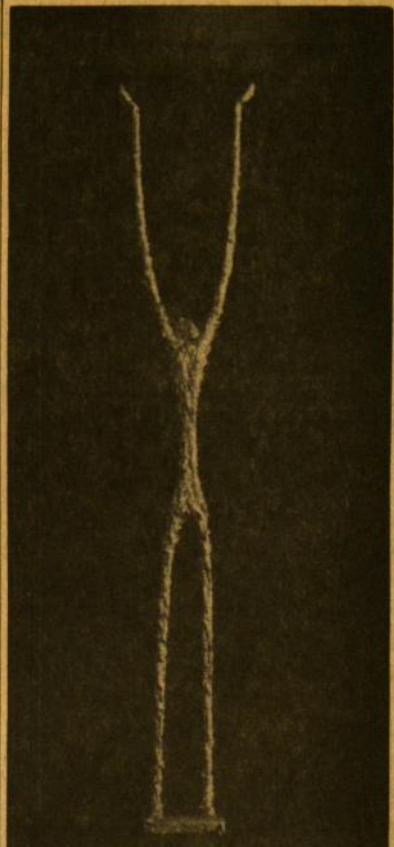
Tik neseniai anglų kalba išėjusi ši poezijos ir poetikos enciklopedija yra tikrai sunkaus ir kruopštaus mokslinio darbo vaisius. Viskas telpa viename 906 psl. didelio formato tome. Tai nėra kokia nors pavadinė nuo A iki Z pasaulio poetų enciklopedija, o poetikos terminų, krypčių ir įvairių, su poezija susietų sąvokų bei atskirų tautų poezijos aprašai, aiškinimai ir kt. Sakysim, enciklopedijos A raidės skyriuje tuoj pat randame akmeizmo aptarimą, akrostiko aiškinimą ir jo istoriją, albanų poezijos istorinę raidą, jos būdingumus ir ryškiųjų jos atstovų pavardes, amerikiečių poeziją, aliteraciją, anapestą ir t. t. Leidinys parengtas, sutelkiant daug kompetentingų bendradarbių, kurių sąrašas užima daugiau kaip keturis smulkas raidyno puslapius. Vartant enciklopedijos lapus, akis neužkliūva už kokių netikslumų, pavardžių iškraipymų bei korektūros klaidų. Visur jaučiamas nepaprastas objektyvumas ir mokslinio darbo rimtis. Paties leidinio kaina \$25.00.

Mums čia įdomu, kad lietuvių poezijai enciklopedijoje skirta palyginti nemažai vietos: beveik du puslapiai, kur tekstas surinktas dviem skiltim gana smulkiu raidynu. Lietuvių poezijos aptarime visų pirma daug skirta vietos mūsų liaudies dai-

loms, pažymint jų temų bei poetinių priemonių pobūdį, duodant jomis susidomėjimo ir jų rinkimo istoriją. Nepamiršta paminėti ir užrašytųjų dainų gausa: 200.000.

Individualiosios mūsų poezijos raidoje nuo Mažvydo religinių giesmių vertimų per Donelaičių, Strazdą, Baranauską, Maironį ateinama iki 20 amžiaus. Toliau vienu kitu kondensuotu sakiniu pristatomi V. Mykolaitis - Putinas, B. Sruoga, J. Baltrušaitis, Faustas Kirša,

(Nukelta į 2 pusl.)

Algimantas Jokubaitis Malda

Jungtinis Chicago lietuvių choras, Chicago simfoninis orkestras, solistai ir dirigentas Aleksandras Kučiūnas didžiojo koncerto žuvusiems pagerbti metu Chicago Airie Crown teatre birželio mėn. 13 d.

Šiame numery:

- Ant slenkščio.
- Kas netelpa ligsioliniuose kultūrinės veiklos rėmuose.
- Poezijos ir poetikos enciklopedija apie lietuvių poeziją.
- Tėvai, bendruomenė ir šeštadieninė mokykla.
- Kovotojas dėl tiesos ir kultūros.
- Vytauto Grybino eilėraščiai.
- Jonas Aistis rašo apie niekšybę.
- Dail. Pr. Lapės paroda.
- Kalbų giminingumas.
- Nauji leidiniai.
- Kultūrinė kronika.
- Akademinės prošvaitės.

TĖVAI, BENDRUOMENĖ IR ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLĄ

FRANŠIMAS L. B. SUVAŽIA VIME BALTIMORĖJE 1965.V.I

G. MACIONIENE

Savo trumpame pranešime, neįrodinėdama šeštadieninės mokyklos svarbos, kuri mums visiems yra labai aiški, noriu tik pasidaryti keliomis mintimis vienu pagrindiniu klausimu, būtent, kas turi išlaikyti lietuvišką mokyklą: ar tik tėvai, ar taip pat ir visa bendruomenė. Tiesa, ir tas klausimas daug abejonių mums nekeltų. Betgi praktiniame gyvenime nuolat tenka susidurti su įvairiais tos problemos atžvilgiais. Tada ir atsiranda nuomonių įvairavimas, o kartais nei ir prieštaravimų.

Suprantama, kad mokyklos visų pirma yra pačių tėvų reikalas. Juk jei jie neleis savo vaikų, tai tos šeštadieninės mokyklos ir nebus. Tad pirmieji mokyklos pageidavimai ir skiriami tėvams.

1) Reikia, kad kuo daugiau vaikų lankytų šeštadieninę mokyklą. Tai svarbu ne tik didesniam jauniosios kartos lietuviškumui, bet ir pačios mokyklos sėkmingesniai darbui. Kai mokyklai mažai, mokytojai tenka dirbti su dviem ar net ir su daugiau skyrių. Tokiomis sąlygomis mokytojo darbo rezultatai savaime darosi mažesni, kaip kad turėtų ir galėtų būti.

2) Tėvai turi įkvėpti vaikus minti, kad šeštadieninė mokykla yra jiems būtina, kad jie nežiūrėtų į ją kaip į kažką antraeilio ir nereikalingo, kad negali ir jokio klausimo būti dėl jos nelankymo. Žinoma, tai ir pačius tėvus įpareigoja. Vaikai tuojau pajus, jei tėvai veš juos mokyklon, neslėpdami savo neroro ar raukšlėjimo dėl gaisro, nuovargio ir kitų neesminių kliūčių. Aišku, vaikams maloniau pabūti laisvomis ir pažaisiti, negu važiuoti mokyklon, kurios šeštadieniais nereikia jų draugams amerikėnukams. Ypač svarbu nepraleidinėti pamokų dėl kokių antraeilių priežasčių, kaip dėl tokių priežasčių nepraleidinėjama kasdienė angliškąji mokykla.

3) Tėvai turi ir patys aktyviai prisidėti prie savo vaikų lietuviško mokymo. Juk mokyklės darbo valandų tiek mažai. Be to, ne vienas šeštadienis dar praleidžiamas ar tai dėl žiemos šalčio ir sniego, ar dėl ligos ar ir dėl kitų būtinų priežasčių. Tad ir tėvai turi namie su vaikais paskaityti lietuvišką knygą, pasikalbėti įvairiomis temomis ir tuo didinti vaikų ribotą lietuvišką žodyną, papasakoti apie Lietuvą ir lietuvių reikalus šiame krašte, nuvykti su vaikais į jiems tinkamus lietuviškus rengimus ir t. t. Labai naudinga šiuo atžvilgiu yra L. Dambriūno knygelė "Lietuviškas auklėjimas šeimoje" (1964). Ypač kad ji trumpa, konkreti, duodanti daug vertingų sugestijų tėvams ir neturinti eilinių skaitytojų atbaidančių ilgų patriotinių išvedžiojimų. Toji knygelė turi būti labai rekomenduojama visiems mokyklinio amžiaus vaikų tėvams.

Tiesa, keltant reikalą, kad tėvai aktyviai prisidėtų prie vaikų lietuviško mokymo, gali kilti mintis, kad šeštadieninė mokykla mažai, o gal ir iš viso tada neberekalinga. Betgi mokykloje vaikas ras daug to, ko neturės, su tėvais lietuviškai namie tesimokydamas. Būtent, mokykla duoda gerą progą lietuviškam bendrauti, užmegzti artimesnę draugystę; be to, čia jie dainuos lietuviškas dainas chore, šoks tautinius šokius, dalyvaus mokyklos lietuviškų rengimų programose. Visa tai labai svarbi tautinio auklėjimo priemonė. Pagaliau, mokytojo mokykloje užduodamieji darbai vaikams atrodo kažkaip svarbesni, kaip kad mokymasis su tėvais namie.

4) Tėvai turi aktyviai rūpintis ir pačios mokyklos išlaikymu. Yra, deja, nemaža tėvų dalis, kurie laiko savo pareigą atlikti ir savo patriotinį nuopelną pakankamai, kad jie atveža savo vaikus mokyklon, o pačia mokykla tegul jau kiti rūpinasi. Tas nelemtas ir bendruomeniniame gyvenime mums, deja, gerai pažįstamas dėsniškas — "tegu jau kiti kas rūpinasi ir dirba", — yra itin žalingas mokyklos veiklai. Kai iš didesnio tėvų skaičiaus tik keli ar kiek daugiau nuolat turi savo darbą ir jėgas skirti mokyklos palaikymui, jų parengimams ir t. t., ilgainiui jų jėgos ir kantrybė ima išsekėti.

Priminėm tėvams jų pareigas šeštadieninės mokyklos atžvilgiu. Būtų tačiau didelė klaida, netgi tiesiog visuomeninis nusikalstamas tvirtinti, kad lietuviškoji mokykla yra tik mokyklų tėvų; o ne drauge ir visos mūsų bendruomenės reikalas. Tiesa, viešumoje tokie teiginiai vengiami, betgi privačiuose pokalbiuose, o dar labiau — tai mūsų visuomenės praktiškose lietuysenose tokios pažiūros ne kartą ir labai išryškėja. Galvosena čia yra elementariai paprasta: mokykla juk skiriama vaikams; taigi, kas turi vaikų, o ypač tie, kurie juos leidžia šeštadieninę mokyklon, tegul

tūrinei kūrybai, vieną jų būtų galima rasti konservatyvioji krikščionybė, kuri vyrauja Amerikos kontinente katalikams. Kai Lietuvoje švietimo kultūrinis aktyvumas ir jo kūrybos reikšmė buvo aiški 10-15 metų prieš katalikiškosios Akcijos paskelbimą, tai Amerikos kontinente net 30 metų po to paskelbimo katalikų švietimo uždaviniai pasilieką daugiau ar mažiau rūkuose. Todėl nenuostabu, kad kai kurie dvasios vadai (kunigai) Amerikoje ateitininkus ne kartą nori suprasti kaip vieną religinių brolių, kuriose kuriančio asmens iniciatyvos mažai teikiama. Tuo tarpu šalia religijos ateitininkams didelę reikšmę turi kultūrinė kūryba įvairiomis sritimis. Juk iš penkių ateitininkų principų net trys (inteligentiškumas, visuomeniškumas, šeimyniškumas) nurodo į kultūrinę veiklą, kuri reikalinga asmenims, tautai ir Bažnyčiai.

Atrodo, šiandien visiems turėtų būti aišku, kad pasaulietis švietimas negali kitaip veikti į aplinkinį sekuliarizuotą pasaulį, kaip tik per kultūrinę kūrybą. Dėl to jis turi lenktyniauti su visokiais skeptikais, reliatyvistais ir ateistais. Bet kaip jis gali tose lenktynėse laimėti, t. y. atsistoti priešaky vienoj ar kitoj kultūros srity, jeigu jo tikėjimo bei idėjos broliai jo talentu nesidomėjo ir jo talento nepadėjo išvystyti iki aukšto laipsnio? Todėl ir atsitinka tokių kuriozų, kad savo poeziją ateitininkas kartais ima imituoti žinomą ateistinį autorį. Jis tai daro ne iš blogos valios, bet todėl, kad draugai ateitininkai jo kūryba nesidomi ir nėra kompetetingi nurodyti klaidą. Kad šitokių arba panašių reiškių nebūtų, šiemetinis ateitininkų kongresas turėtų pasisakyti dėl kultūros reikšmės tautai ir Bažnyčiai.

Ir po šios, straipsnyje ypač pabrėžiamos, kultūrinio gaumo temos, palietę dar būtiną reikšmę lietuvių ateitininkams angažuoti ir visuomeninėje lietuviškos bendruomenės veikloje, dr. Jonas Grinius savo mintis baigia tokia išvada: "Žinant didelį ateitininkų įnašą į viešąjį lietuvių ir Lietuvos gyvenimą, norėtųsi, kad šitos išnašas nemažėtų nei dabar, nei ateityje. Tam galėtų pasitarnauti šiemetinis ateitininkų Federacijos kongresas Toronte, jei jis susitelktų prie tokių klausimų, kuriuos pirmenybė skiriama "ne tiek kikių, kiek kikių".

(Nukelta į 5 psl.)

Kai nauja lietuviška knyga atklysta...

Nuotr. Vyt. Maželis

sau ja ir rūpinasi. Panašiai, kaip niekas kitas, o patys tėvai rūpinasi savo vaikų valgiu, apranga ir apskritai visu auklėjimu. Bet kaip kiekviena valstybė labai rūpinasi jaunosios kartos švietimu, taip ir mūsų jaunimo lietuviškasis švietimas yra tiesiog gyvybinis mūsų bendruomenės reikalas. Jeigu, žinoma, nenorime, kad lietuviškoji sąmoninga bendruomenė baigtųsi drauge su mumis.

Reikia pripažinti, kad šeštadieninė mokykla tokios paramos, ypač moralinės, nemaža patiria iš organizuotosios bendruomenės. Yra centrinė švietimo taryba, parengtos mokslo programos, leidžiami vadovėliai, kartais sukuriami mokytojų suvažiavimai - pasitarimai ir t. t. Ir tikrai, šeštadieninės mokyklos mokytojas pasijunta kažkaip stipresnis savo darbe, kai žino esąs dalis gana plačios ir organizuotos lietuviškų mokyklų sistemos. Tad nemalonu yra skaityti spaudoje polemiką, kilusią dėl to, kad viena mokykla nenorėjo laikytis nustatytos tvarkos ir lyg griovė pasitiekimą mūsų lietuviško švietimo sistema.

Rodoma susirūpinimo šeštadieninė mokykla ir vietos bendruomenės apylinkėse. Pvz., pamenu, kai prieš šešerius metus pradėjau dirbti Philadelphiaus šeštadieninėje mokykloje, ji buvo be aiškių programų, be nu-

statyto mokslo metų skaičiaus ir, pasakytume, bevadė; šiaip jau lietuvių šeštadieninė mokykla prie vienos parapijos, ir tiek. Vienas iš pirmųjų rūpesčių buvo mokyklos pavadinimas — Philadelphiaus Lietuvių bendruomenės šeštadieninė mokykla. Iš pradžių toli gražu ne visi tam pritarė. Daug kas vėlgi nė dėmesio į tai neatkreipė. Netgi pati LB apylinkės valdyba buvo gana abejinga tokiam mokyklos, pasakytume, "subendruomeninimui". Ilgainiui dalykai aiškiai gerėjo. Ir štai šiemet visuotinis metinis bendruomenės susirinkimas jau nutarė, kad šeštadieninės mokyklos atstovas įjungiamas pilnateisiumi nariu apylinkės valdybon.

Neabejojū, kad ir kitose vietovėse šeštadieninė mokykla tapo vienu iš svarbiausių mūsų bendruomenės reikalų. Toliau pateiksiu keletą lietuviškosios mokyklos pageidavimų bendruomenei.

1) Jau buvau minėjęs, kad labai svarbu padidinti mokinių skaičių šeštadieninėje mokykloje. Vienų mokytojų balso čia per mažai. Ir bendruomenės turėtų daugiau susirūpinti atitinkama propaganda. Tam geriau sia būtų skirti visą rugsėjo mėnesį, nes tada kaip tik pradeda mokylos metai. Žinoma, kai kurių tėvų, deja, jau nepaveiks jokie įtikinėjimai. Betgi yra ne-

Poezijos ir poetikos enciklopedija

(Atke:ta iš 1 psl.)

Kazys Binkis ir nepriklausomybės laikmečio užaugintas derlius — Jonas Aistis, Bernardas Brazdionis, Antanas Miškinis, Salomėja Nėris, pavardės sumaniai jungiant su krypčių, laiko nuotaikų bei kartų spalvomis. Čia priduriamas ir anksti žuvęs Vytautas Mačernis, kaip slenksitis į pokario kartos poetinį žodį.

Gi pokario dvidešimtmečio lietuvių poezijos situacija pristatoma kaip schizma, perskėlusios tolimesnės poezijos raidą pusiau. Vienoks jos vystymasis yra okupuotame krašte, kitoks laisvajame pasaulyje, daugiausia Amerikos Jungtinės Valstybės. Anot enciklopedijos, Lietuvoje poeziją dabar užgožia viską paraližuojantis socialistinis realizmas. Vieni poetai ten, kaip Liudas Gira ir Salomėja Nėris, tapo sovietinio režimo panegirikais, kiti, kaip V. Mykolaitis - Putinas, A. Miškinis, dirba mažiau prisitaikindami. Iš jaunesniųjų suminimi E. Miežaitis, A. Baltakis, Just. Marcinkevičius.

Laisvojo pasaulio lietuvių poezija aptariama, kaip išlaikanti nepriklausomos Lietuvos poezijos dvasios ir tradicijos tęstinumą, įjungiant jį ir aplamai nūdieninių vakarietiškosios poezijos apraiškų. Iš tų laisvųjų mūsų poetų suminėti J. Aistis, B. Brazdionis ir F. Kirša, "toliau einą ankstesniu savo kūrybos keliu", o H. Radauskas pristatomas kaip "išsivystęs į pirmąjį modernaus idiomos ir klasiškos formos poetą". Iš jaunesniųjų, jau subrendusių svetur suminėti K. Bradūnas, kaip "gimtosios žemės bardas", A. Nyka - Niliūnas, kaip "gilaus filosofinio mąstymo egzistencialistas" ir H. Nagys — "apimęs jausminį ekspresionizmą ir neoromantizmą".

Kai visoje eilėje ankstesnių panašių leidinių, enciklopedijų

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protėstas
Aparatai, Protėstas, Med. bandai, Spec. pagalbos įrenginiai (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29. Ill.
Tel. P. 8-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PB 8-3229
Res. tel. Walbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadieniais uždaryta. Antradienį ir penktadienį vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-010 ir California
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. Trečiadienį ir kitą laiką pagal sutartį
Ofiso tel. 474-4042
Resid. tel. Walbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treči. ir šešt. tik susitarus.

DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir chirurgija
2761 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketv. 2-9, val., penktadienį 10 v. r. iki 9 v. v., šeštadienį 10 v. r. iki 1 v. popiet. Ligonius priima pagal susitarimą.

bei literatūros istorijų svetimos kalbomis lietuvių literatūrai skirtose skiltyse neretai regime suminėta tik vieną kitą mūsų senosios literatūros atstovą, kai viskas jau užbaigiama koku Baranauku ir "Aušros" bei tautinio atgimimo laikais, pateikiant dargi iškraipytas pavardes bei pažeidant aibes kitokių netikslumų, tai šioje "Poezijos ir poetikos enciklopedijoje" lietuviškoji medžiaga parengta be jokio atkaištinio bruožo, labai nuosekliai, kondensuotai, bet taikliai, viską aptariant ir

Ofiso 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Res. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670.
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-8867
DR. B. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Šešt. 12-3 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-3220
Namu — rez. PB 8-9031
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2858 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso PO 7-0000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šešt. uždaryta.

Tel. Grovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius, uždaryta.

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį ir šeštad. tik susitarus.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvės gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktadienį nuo 12-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Šeštadienį 12-4 val. Trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirm., antr., ketv. ir penktadienį nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakar. Trečiadienį nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštadienį 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Res. tel. 239-2919.

Ofiso PR 8-7775, Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2558 West 63rd str.
Valandos: pirm., ketv. 5-8, antr., penkt., 1-4.
Priminėja tik susitarus.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HE 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 8-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 11 val. ryto ir 4-8 v. v. Šešt. 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

mūsų poezijos raidą pasauliui pristatant nuo pirmąpradžių liaudies dainų ligi mūsų pačių gyvenamosios dienos.

Už visą tą mokslinio kruopštumo atidumą gero žodžio verti ir šios, tokios specialios, enciklopedijos leidėjai ir lietuviškosios medžiagos paruošėjai: prof. William Kleesman Matthews, rusų kalbos ir literatūros profesorius bei Rytų Europos studijų vadovas Londono universitete, ir mūsiškis dr. Kostas Ostrauskas, dramaturgas, literatūros istorikas, muzikologas, muzikos skyriaus vedėjas Pennsylvanijos universiteto bibliotekoje, Philadelphiaje.

K. Priešpilis

Ofiso 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. JULIJA MONSTAVICIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Tel. ofiso: PULMAN 5-4766
Namu: BEVERLY 8-8948
Priėm. val.: kasdien 6-8 v. v. Šešt. 1-2 p. p. ir treči. uždaryta.

Tel. CE 6-0720 arba 283-4600
DR. C. K. PAULIS
Diagnostika ir Vidaus Ligos
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu.

Tel. ofiso PR 6-7500; Namų 925-7097
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
6159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p. Išskyrus trečiadienį.

Ofiso telefonas — CL 4-3421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
Tik pirmadieniais ir ketvirtadieniais. VAL. nuo 2 iki 7 val. vak. Aptarnauja tik senovuosius pacientus. Naujų nepriima.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais šv. Kryžiaus ligoninę
VAL. Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REPUBLIC 7-2290.
Atostogose nuo geg. 24 — birž. 22 d.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir prietaiko akinus. Keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien trečiadieniais uždaryta; šeštadieniais nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

Res. tel. PR 6-0750
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslės ir šlapimo takų chirurgija
Ofiso: Namų adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. Reliance 5-4410
Rez. tel. Grovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

Ofiso telef. Clafside 4-2896
Resid. telef. Walbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
4644 So. Ashland Avenue
Valandos: kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniais ir šeštadieniais uždaryta, pirmąją pagal susitarimą. Sekmad. 2 v. — 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
4938 W. 15th Street, Cicero
Ofiso ir rez. 2652 W. 50th St.
Tel. PR 8-1223 ar Tel. PR 6-5877
Ofiso val.: Pirm., antr., treči. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2-4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2125, Namų GI 8-6198
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmąją ligonius tik susitarus. Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta. Atostogose

Telefonas — Grovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
specialybė: AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Šeštadieniais 1 iki 4 val. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. Prospect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS (VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Šeštad. nuo 2 iki 4 v. v. Treči. ir sekm. tik abiejais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treči. ir šeštad. pagal sutartį.

KULTŪROS TEMOMIS KITUR

Apie kikių bei kokybę ateitininkuose

Ryšių su ateitininkų ateitininkijos kongresu liepos 3-4 d. Toronte, Kanadoje, baigiant paskutiniuosius jo pasirodymus, ir spaudoje ir šiaip pokalbiuose susiduriame su balsais, svarstanciais ateitininkų veiklos metodus ir kryptis nūdieninėse sąlygose. Kartais pačių ateitininkų tarpe įvairios nuomonės vienu ar kitu atžvilgiu čia susikryžuoja. Šitai tačiau vargu ar reikiama kokią nors ateitininkijos organizacinę ar dvasinę krizę. Manytume, kad tai kaip tik žymi organizacijos nesustabarėjimą, bet teisingą prasmingiausio kelo sąvoką laike, pasikeičiusiose ir tebesikeičiančiose sąlygose.

Jau daugiau kaip pusimtis metų ateitininkai kaip tik yra labai būdingas svarbiausias to ar kito metodo problemų pajutimas, pasukimas veiklos į tą plotmę, kurioje religinės, bei tautinės ugnies gyvenamajame laike labiausia trūksta. Mūsų dabartinis ateitininkams taipgi pateikia spresti gana ne lengvų klausimų, liečiančių ne tik

pačios organizacijos, bet ir visos mūsų tautos šviesia ir kūrybinga ateiti.

Šia prasme įdomius prieškongresinius svarstymus "Tėviškos Ziburių birželio 10 d., nr. 23 pateikia dr. Jonas Grinius. Savo straipsnyje, užvardintame "Kikių bei kokybė", jis kaip tik iškelia mūsų katalikiškosios švietimo mokyklų susiprindimą angažavimąsi kultūriniam ir kūrybiniam darbui. Dr. Jono Grinius sugestija čia ir būtų nepasimeti masėje ir nesusižavėti skaičiais, bet, neužsisiekdiant tik savutėjęs, nertis į platesnius intelektualinius ir avangardinius užmojus.

Turėdamas šitai mintyje, autorius, be kita ko, rašo:

"Suteikiant visą dėmesį į brandesnį intelektualinį jaunimą, gal daugiau pavyktų išauginti lietuvių tautai rinktinį asmenybę, be kuriu smuks lietuvių kultūrinis lygis išsivijoj ir nebus sukrauta kapitalo būsimai laisvai Lietuvai.

Ieškant priežasčių, kodėl yra sumažėjęs ateitininkų dėmesys kul-

tūrinei kūrybai, vieną jų būtų galima rasti konservatyvioji krikščionybė, kuri vyrauja Amerikos kontinente katalikams. Kai Lietuvoje švietimo kultūrinis aktyvumas ir jo kūrybos reikšmė buvo aiški 10-15 metų prieš katalikiškosios Akcijos paskelbimą, tai Amerikos kontinente net 30 metų po to paskelbimo katalikų švietimo uždaviniai pasilieką daugiau ar mažiau rūkuose. Todėl nenuostabu, kad kai kurie dvasios vadai (kunigai) Amerikoje ateitininkus ne kartą nori suprasti kaip vieną religinių brolių, kuriose kuriančio asmens iniciatyvos mažai teikiama. Tuo tarpu šalia religijos ateitininkams didelę reikšmę turi kultūrinė kūryba įvairiomis sritimis. Juk iš penkių ateitininkų principų net trys (intelligentiškumas, visuomeniškumas, šeimyniškumas) nurodo į kultūrinę veiklą, kuri reikalinga asmenims, tautai ir Bažnyčiai.

Atrodo, šiandien visiems turėtų būti aišku, kad pasaulietis švietimas negali kitaip veikti į aplinkinį sekuliarizuotą pasaulį, kaip tik per kultūrinę kūrybą. Dėl to jis turi lenktyniauti su visokiais skeptikais, reliatyvistais ir ateistais. Bet kaip jis gali tose lenktynėse lai-

mėti, t. y. atsistoti priešaky vienoj ar kitoj kultūros srity, jeigu jo tikėj

KOVOTOJAS DĖL TIESOS IR KULTŪROS

Dr. Juozo Girniaus penkiasdešimt metų amžiaus sukaktį minint

ANDRIUS BALTINIS

1. Mokslo laiptais.

Dr. Juozas Girnius, ribotumo ir sustingusios raidės priešinys, yra vienas didžiųjų kovotojų dėl tiesos ir laisvės ir vienas šviesiausių mūsų kultūros puoselėtojų. Gyvenant Vokietijoje, Schwaeb Gmuendo stovykloje, tekdavo dažnai susitikti, išsikaltėti ir girdėti jį sakant: "Klysti yra žmogiška, ieškant tiesos net dėl pačios tiesos, tik vienas Dievas neklysta". Krikščioniško egzistencializmo įsitikinęs ir karštas atstovas, jis yra nusistatęs prieš skepticizmą, prieš tingiojo proto abejingumą, kuris neskiria tiesos nuo klaidos, prieš kultūros nuosmukį, kuris paneigia visokią tiesą, bet jis gerbia Dekarto kriticismą, kuris amžinai perversina visas vertybes, kad išryškėtų tiesos didingumas.

Dr. J. Girnius yra šiaurės rytų Lietuvos gražiųjų apylinkių sūnus, gimęs Sudeikiuose 1915 m. gegužės mėn. 25 d. Ten pat baigė pradžios mokyklą ir 1932 m. Utenos gimnaziją, stoja į V. D. universiteto teologijos - filosofijos fakultetą. VDU teol-filosofijos fakultetas buvo krikščioniškosios filosofijos tvirtovė, kuriame dėstė tokie gilūs mąstytojai kaip Stasys Šalkauskis, Antanas Maceina ir Pranas Kuraitis, kurie mūsų tautai rodė kelią į naują laikotarpį. Jų dvasioje brendo filosofikai J. Girnius. Per labai trumpą laiką ir palyginti dar labai jaunas, tik dvidešimt vienerių metų, baigė aukščiausiu įvertinimu universitetą, gaudamas licenciato laipsnį. Po to giliną studijas garsiuose Louvaino, Freiburgo ir Br. ir Paryžiaus Sorbonos universitetuose.

Didieji pasauliniai įvykiai, tragiškai palietę ir Lietuvą, neleidžia dr. J. Girniui pilnai pasiekti užsibrėžtų tikslų mokslo srityje, ir jam tenka atsidurti audringame to meto gyvenimo sraute.

2. Gyvenimo sūkurį.

Atlikęs karinę prievolę jau bolševikams užėmus Lietuvą,

kurį laiką dirba VDU technikos fakulteto bibliotekoje, dėsto Kauno Aklųjų institute. Nuo 1941 m. iki 1944 m. VDU filosofijos fakultete dėsto filosofiją, psichologiją ir mokslinio darbo metodiką. Suorganizuoja ypatingą filosofijos ir literatūros studentams seminarą, kur nagrinėja klausimus, liečiančius filosofijos ir literatūros santykį.

Šie vaisingo įtempto darbo metai greit praėję, tenka atsidurti tremtyje Vokietijoje, kur

dėsto filosofiją ir psichologiją Nuertingeno ir Schw. Gmuendo lietuvių gimnazijose. "Tremtinų Mokykloje" išspausdina "Filosofijos pagrindus", kurie apima įvadą į filosofiją ir pagrindinius pažinimo teorijos klausimus. Plačiai dalyvauja visame kultūriname gyvenime ir paskelbia daug rimtų studijinių straipsnių, kaip "Grožis ir tiesa", "Kūrybinio originalumo prasmė" ir daug kitų to meto tremties laikraščiuose. Atskirai

Vakaro ramybė Kennebunkporte. Iš dešinės į kairę: dr. Juozas Girnius, lietuvių pranciškonų provinciolas tėvas Leonardas Andriekus ir kun. dr. F. Jucaitis. Nuotrauka V. Maželio

išleidžia "Lietuviškojo charakterio problemą" ir "Tautiniai mūsų uždaviniai tremtyje". Tai labai svarbios studijos lietuviškai kultūrai pažinti.

1949 m. lietuvių pranciškonų pakviestas, persikelia į Ameriką ir apsigyvena Kennbunkporte, Maine pas pranciškonus. Čia parašo mokslinį darbą "Laisvė ir būtis", kuriame nagrinėja K. K. perspers egzistencinę metafiziką, pristato jį Montrealio universitetui Kanadoje ir gauna filosofijos daktaro laipsnį. Vėliau persikelia į Bostoną, kur neilgai dirba savo srityje, ir 1953 m. pakviečiamas lietuvių Enciklopedijos redaktorium, kurios redagavimo našta neša iki šių dienų. Tai pats didžiausias darbas lietuviškos kultūros kūrinime šalia šių svarbių pareigų nuo 1947 m. yra "Aidų" redakcijos narys, o nuo 1965 m. jų redaktorius. Naujosios mūsų poetų kartos antologijai "Žemė" parašo platų įvadą apie "Žmogaus prasmės žemėje poeziją". "Žemės" antologijos kūrybiniam užmojui toliau tęsti, pradeda mas leisti "Literatūros Lankų" žurnalas, į kurio redakcijos kolektyvą įeina ir dr. J. Girnius, bendradarbiaudamas leidinyje savo literatūrinių problemų straipsniais.

Dar būdamas studentu, veikė L. Darbo jaunimo sąjungoje ir ateitininkuose, ypač Activitas ir Šatrijos korporacijose, buvo suorganizavęs Ateitininkų religinį susidraugavimą ir buvo VDU stud. ateitininkų sąjungos centro valdybos sekretorium. Ilgą laiką buvo Ateitininkų Federacijos vyr. tarybos nariu ir JAV Liet. Bendruomenės tarybos nariu. O dabar yra išrinktas Ateitininkų Federacijos vadu. Tai vis labai svarbios, sunkios ir atsakingos pareigos, kurioms reikia daug išminties ir kanrumo.

Dr. J. Girnius su naujomis mintimis ir idėjomis eina į religinį, kultūrinį ir politinį gyvenimą, skaitydamas paskaitas, vadovaudamas studijų savaitėms, dalyvaudamas jaunimo organizacijose, jų rengiamuose kursuose ir visame lietuviškame kultūriname gyvenime. Tiesa, laisvė ir meilė yra tie idealai, kuriuos jis siekia gyvenime įkūnyti ir kuriuos gina savo raštuose.

(Nukelta į 4 psl.)

Vytautas Grybinas

PASIVAIKŠČIOJIMAS

Tyli, tyli
Ir aš tyliau,
Vingluotu einam
Takeliu —
Čia lenklasi
Beržai žali,
Ten upė
Rangosi toli,
Aplink gi šnabžda
Iš šalių
Tiek daug margų,
Gražių gėlių,
Kad neramioj,
Jaunoj širdy
Lyg aidą
Tolimą girdi
Tos paslaptingos,
Nuostabios
Prašydusios
Gėlių kalbos —
Tylai, tylai
Ir aš tyliau,
Norėč prakalbint
Zodeliu,
Kur žėruojančiu
Karsčiu
Širdy rusenančią
Jaučiu
Ir čia kartojamą
Girdžiu
Liepsnojančių,
Karsčių širdžių
Tarp paslaptingos,
Nuostabios
Prašydusios
Gėlių kalbos...
Bet tu tylai
Ir aš tyliau,
Iš lėto einam
Takeliu
Tarp medžių žydinčių,
Žalių,
Spalvotų,
Kvepiančių gėlių...
Tu nusikini
Kėlas iš jų,
Ištroškus įspūdių
Naujų.
Ir gaivalingos,
Prigimtos
Galingam poveiky
Gamtos
Pati į gėlę
Panaši
Tu galvą jų
Žiedais puosi —
Tačiau žiūrėk,
Kokie gyvi
Gėlių žiedeliai
Ružavi
Ir kiek čia grožio,
Kiek minties,
Kiek nutylėtos
Paslapties
Mums nesuprantamos
Būties
Slame lašely
Prigimties!
Tylai, tylai
Ir aš tyliau,
Norėč pavirsti
Drugeliu
Ir prisileisti
Sparneliu
Prie tavo lūpų
Nebyliai...
Bet ko gi, ko
Tylai tu visi,

M. K. Čiurlionis

Mergelė (Iš Zodiako ženklų ciklo)

Ko vilgai krištoliu
Akis?
Nemyli? Ach,
Bet per vėlai
Tie skaidrūs ašarų
Perlai.
Širdis vis tiek
Viena atšvęs
Dailios savos
Laidotuves,
Tad jau geriau
Papuostum jas
Tu savo šypsena
Žaviai...
Tu liksi tu,
Aš liksiu aš,
Myliu, myliu,
Myliu tave!
Nemyli? Ach!
Bet per vėlai
Tie skaidrūs ašarų
Perlai...

Teužbrėžia sielai ribą
Bedugne,
Te kažkas pakrantėj žiba
Tamsoje.

Siela prižengė tą ribą
Virš gelmės,

Zengs tik žingsnį ir budugnėn
Nugarmės.

Mėnuo grasomai nušviečia
Prarają,
Bet tamsybės žiburėlis
Traukia ją —

Ir rankas švieson ištiesusi
Mažon,
Zengt budugnėn pasirengus,
Puola į ją

Sielai nešt pasaulinį šviesą
Iš tamsos,
Kol bejausmės širdys melle
Suliepsnos

Tremps gyvenimas lavonus,
Springs kraujais,
Kol šviesos pro niūrią tamą
Nelleis.

Ir apsiaus be saulės sielas
Ūkana,
Balmė kels tirtę sutirpus
Balana.

Siela, nešk pasauliui šviesą
Iš tamsos!
Te bejausmės širdys melle
Suliepsnos!

Vytautas Grybinas gimė 1919 m. vasario mėn. 17 d. Lukšiuose, Šakių apskr. Baigęs gimnaziją Šakiuose, studijavo mediciną Vytauto Didžiojo universitete, Kaune. Medicinos daktaro laipsnį pokario metais įgijo Miuncheno universitete. Amerikoje vertėsi gydytojo praktika, bet, sulaukęs vos 44 m., ištiktas širdies smūgio, mirė 1963 m. balandžio mėn. 26 d. Palaidotas Mt. Carmel kapinėse Bellville, Ill., kur jis su šeima gyveno. Velionis labai mėgo grožinę literatūrą ir pats plunksnos nebuvo užmetęs. Čia spausdiname porą eilėraščių iš literatūrinio jo palikimo.

Jonas Aistis

NIEKŠYBĖ

Iš spaudai paruoštos straipsnių knygos
"Milfordo gatvės elegijos"

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

Jei mes atidžiau susikaupsime su mūsų valstybės istorija, tai rasime visą eilę laimėjimų, kurie pastoviai, tolydžiai, nuolatos ir dėsningai vedė į suniekšėjimą ir sunykimą valdančiojo sluoksnio, kuris ne tik pats tautai žuvo, bet ir nesąmoningai liaudį buvo privedęs prie pražūties slenkščio. Kadangi ateities niekas nežino ir niekas nenumato, tai klaidų visada buvo ir visada bus, bet vis dėlto yra dalykų, kurių galima išvengti, bet vis dėlto yra dalykų, kuriuos galima pramatyti. Žinoma, geriausiai yra tada, kai tauta organiškai ir automatiškai savo veiksmus tvarko. Tada tauta neabejoja ir nesvarsto: verta ar prasminga ginti savo žemę, savo laisvę ir nepriklausomybę, ar ne? Čia ir klausimo negali būti. Ginti reikia net tada, kai tikrai žinai, kad pralaimėsi. Pats tokio klausimo svarstymas savo esmėje jau yra niekšingas, nes suabejojama vertybe, kuriai nėra lygios žemė.

Manau, man bus, kaip ir visada, atlaidus malonus skaitytojas, kad skaičiuosiu rankų ir kojų pirštus, kad mokysiu, kaip ta motina pirslem važiuojantį ar jojantį sūnų. Reikia žiūrėti į dalykus ir tirti jų pobūdį ir dvasią. Sakysime, jei kurioje šalyje svetima kariuomenė jaučiasi kaip pas save namie, tai reiškia, kad tas kraštas yra okupuotas. Sakysime, jei liūtas daro sąjungą ar federaciją su avinėliu, tai reiškia, kad avinėlio žemė yra kolonizuojama. Tai įvyksta net ir tuo atveju, jei liūtas yra tikrai jausmus ir tu-

ri geriausias intencijas. Jei avinėlis įžeidžia ir užgauna vilką, tai tuo laibau jis turi užgauti ir įžeisti liūtą...

Mečys Gedvilas, sutikdamas 1941 metus, Tarybų Lietuvoje sušuko: "Tegyvuojia mums laisvę atnešusi Raudonoji armija!" Mes tada suprattome, dabar suprantame ir po šimtmečių suprasime, kad ta kariuomenė "laisvę" (imu tą laisvę kabutėse, nes ta laisvė ir šiaukščiausia buvo ir yra labai reikalinga ir labai ribota!) atnešė Gedvilui ir saujelei jo bendraminčių. Gedvilas nebuvo ir nėra taip naivus, kad jis būtų nežinojęs ištartų žodžių prasmės ir turinio. Jis juos gal rašydams šaukė be didelio noro ir entuziazmo, bet taip reikėjo, nes visos kariuomenės mėgsta šūkius ir paradus, o juoba raudonoji armija, kuri yra diktatūros pamatai ir ramtis. Gedvilas buvo nežymus ir nedidžiai garbingas paravalstybinės įstaigos tarnautojas, lygia dalia jis buvo tokio pat polėkio bolševikas, o čia staiga ta geradarė raudonoji armija vienu metu jį komisarų tarybos pirmininkus išmetė, tai ar nereikėjo stengtis, ar nereikėjo įsisteigti, ir vargu ar už tą šaukų šūkį Gedvilą istorija per keturi nuteis. Istorija nėra taip naivi, kaip mes, ji gerai žino, kad okupantas, kad amžinas lietuvių tautos priešinys rusas, ne Gedvilas ar kurie kiti jį panašūs Lietuvos likimą lėmė.

Jie gal užmiršta tik viena: tautųdystėje nusikalsta ne tik kolektyvas, o taip pat ir individai yra atsakingas už savo veiksmus ir žodžius. Ir šiuo atveju itin įsidėmėtina žodžius: tie, kurie žvėrį siundo arba glosto, yra lygiai kalti, jei ne daugiau kalti negu pats žvėris, kuris kanda ir nekaltomis akimomis minta. Genocidinė atsakomybė turėtų turėti prieš akis kiekvienas. Deja, tokių apstokai yra mūsų tautiečių eilėse. Čia yra nusikaltimas. Kas yra niekšybėje ypatingai šlykštu ir žema, tai kad niekšybė tik retais atsitikimais yra teisama, o dar rečiau baudžiama.

Yra, sakysime, Lietuvoje čekistas, j ra-

šytojus išvirtęs, Gudaitis - Guzevičius. Rašo jis bolševikinio judėjimo Lietuvoje kronikas, kuriose ir savo nuopelnų neužmiršta pasmilinti. Vienaime savo ty raštų didžiai dėgia Nepriklausomybę, kad sušaudė keturis komunistus ("geriausius liaudies sūnus"). Čia nėra melas. Įvykis tikras. Saldymams nepritariu, ir manau, kad buvo kažkieno pasikarščiuota, kad tas kraujas buvo nereikalingas, kad dėl tų komunistų nepriklausomybės pamatai nebūtų sudrebėję, kad buvo prieš juos ir po jų nemaža tokių, kurie, anot, mano bičiulio Jokūbo, "slapta, kaip žiurkės, kasėsi po valstybės pamatais", bet valstybės stovėjo ir negriuvo. Kadangi jis yra nukentėjęs, tai galima būtų net pateisinti jo liguistą pagiežą nepriklausomybės laikams. Bet jis tenai sumini: Zigimą Angarietį, Karolio Poželos neščią žmogą ar sugulovę. Sumini, lyg niekur nieko su tais žmonėmis nebūtų nutikę, o ta moteris savo autobiografi-joje skundžiasi, kad nedorų žmonių buvo įskysta ir dešimt metų kentėjo arktinėj šiaurėj, sesuo buvo sušaudyta, lygia dalia buvo sušaudytas ir Angarietis. Manau, kad Guzevičius galėtų prisiminti ir tuos bibliškai plačius laikus, kada ir pats rašytojas trilinkas prieš žudiką šliaužiojo. Galėtų prisiminti ir tuos keturiasdešimt tūkstančių savo tautiečių, kuriuos pats išvežė... Ecce vilis imago: švarutėlis, dailiai susiūkavęs, kuriam dulkė ant atlapo sąžinė sleigia daugiau negu keturiasdešimt tūkstančių brolių... Ar tikrai keturiasdešimt tūkstančių? Turiu galvoje apokaliptiškąsias rūstaus birželio dienas.

Ne visos rūtelės lygiai žaliuoja ir tarybiniam daržely. Broniaus Pranskas - Žaliojo nekrologo skaitome: "Vaisingas B. Pranskas kūrybinis darbas ištisiems 8 metams buvo nutrauktas asmenybės kulto laikotarpiu. Tačiau jis nepalūžo ir, 1947 m. grįžęs į Tarybų Lietuvą, vėl energingai ėmėsi dirbti literatūros mokslo srityje. 1956 metais jis buvo visiškai reabilituotas". Anot tos

populiarios dainuškos skaudžios ironijos: "Aš antros tokios šalies nežinau, kur taip laisvai žmogus alsuoja!" Taip nenoromis ir pagalvoji, kad tie bolševikai ne itin plačių kaktų žmonės, bet ko mums jaudintis, jei jiems tenai taip smagu ir gera.

Atsukime truputį istorijos ratą. Kotryna Didžioji buvo taip pat "taiką mylinči" imperatorienė, ir ne vien taiką, bet ir žmoniškumą. Stebuklingu būdu tik vienas Nikolaus II buvo atžagareivis, o visi kiti rusų valdovai buvo pažangūs. Ir vis dėlto Kotryna turėjo vieną gerą savybę, ji savo plėšimų nerėmė Dievo autoritetu, kaip Prūsų Fridrikas Didysis ir Australijos Marija - Terezija. Abiejų iki koktumo aktuose ir manifestuose kartojamas Dievo vardas ir ypač šventoji paveldėjimo teisė...

Tuos aštuonioliktojo amžiaus antrosios pusės ryklius pradžios mokyklos istorijoje labai nepalankiai nutaria prancūzų istorikas Ernest Lavisse: "Tai buvo šiurpus nusikaltimas: šios trys galybės taip nužudė Lenkiją ir pasidalino jos palaikais, kaip žmogžudžiai, kurie nužudo žmogų ir paskui pasidalina tuo, ką randa jo piniginėje". Jis tai pasakė ne vien dėl to, kad ano meto Prancūzija buvo kiek įsipareigojusi Lenkijai, bet ypač dėl to, kad bendralaikį ir istorijos akimis kaimynų nusikaltimas visais atžvilgiais buvo šlykštus ir niekšingas. Kokia trumpa atmintis žmonėse... Kiek sukčių ir paleistuvų prisileista ant Lietuvos - Lenkijos kapo Vienos kongrese. Neišskiriant ir tų pačių prancūzų. Talleyrand prancūzų užsienio ministerijai rašė: nesiųskite man daugiau instrukcijų, siųskite puodus... Europa lėbavo, šoko, paleistuvavo, o su savo tautos istorija nesusipažinęs auksinis ir juodnugaris nepriklausomos Lietuvos mokyklinis (ir ar tikrai jis vienas?) jaunimas buvo basliu neatmušamas nuo pigių austrų operėčių ir farsų, kur vyravo dar pigesnės Vienos kongreso mizanscenos ir valsai...

Bet kita vertus. Visi tie įvykiai būtų tu-

rėję visai kitą pobūdį, jei bendroji respublika būtų buvusi ne piliuojanti ir pūvanti. Deja, ji nuo septynioliktojo amžiaus pabaišos buvo ir dvokė, puvo ir dvokė daugiau kaip šimtą metų. Gangrena ir pūliai prikelia iš niekšingo snaudulio maitvanagius ir dryžas hienas. Ano meto bendrosios respublikos veiksniai (didikai, bajorai ir plikbajoriai) buvo visuotiniai suniekšėję, nusigėrę, visiems, kas tikrai norėjo, parsidavę. Dėl išdavystės varžėsi, vieni kitiems kardais ausis kapojo. Tarpusavy narsūs, kaip tigrai, priešų akivaizdoje, kaip avių banda, neorganizuoti. Svetimos kariuomenės pradėjo šimtmetį užsitęsusių skersai - išilgai visą jungtinę respubliką pasivaikščiojimus: kur sumanė, ten ėjo, kur panorė, ten sustojo, ko užsigėdė, tą plėšė, o bajorai gerė ir pagiriojo... Jei toje pagedusioje bajorų jūroje atsirado patriotas, tai jis nei balso, nei reikšmės neturėjo.

Kai atėjo lemtinga valanda (geriau — lemtingi dešimtmečiai) niekas nesijaudino: nei bajorai, nei liaudis, pastaroji tik dėl to ir liko gyva tautiškai, jei ta respublika būtų iki mūsų laikų užtrukusi, tai gyvo lietuvisio šandien būtų buvę lygiai bergždžia ieškoti, kaip, sakysime, prūsai... Bajorams rūpėjo tik tai viena, ar okupantas paliks jiems kilmingųjų teises ir... bravorus! Kai tai jiems buvo pažadėta, tai Lietuvos maršalka Liudvikas Tiškevičius padėjo okupantui Kotrynai gražiausiais ir nuosirdžiausiais žodžiais "už išlaisvinimą Lietuvos iš nelaimių, priepaudo, ir už sugrąžinimą jai laisvės ir taikos"... Ar maršalka buvo vienintelis. Vienas kitas mulkelis atitokėjo, kai pajuto lokišką imperatorienės leteną... Magnatų našlės mielai tekėjo už okupantų vietininkų...

Sv. Sosto spaudžiami Lietuvos jėzuitai Pskove savo "maloningiausiąją vienuoliją užtarėję" sutiko su pataikaujančiais vartais ir šūkiomis: victoris clara, terror hostium, amicorum column, etc. (garsi pergalėmis, priešų pabaisa, draugų ramstis ir t. t.)...

(Nukelta į 4 psl.)

KOVOTOJAS DEL TIESOS IR KULTūros

(Atkelta iš 3 psl.)
3. Filosofinė jo raštų problema-tika.

Baigęs VD universiteto teol. filosofijos fakultetą pas Stasį Šalkauskį, kuris pasižymėjo lo-ginio protavimo gilumu, abso-lučios tiesos besąlyginiu teigi-mu ir idealo su tikrove derini-mu, dr. J. Girnius savo mąsty-me liko ištikimas šioms tomiz-mo principams. Nuo savo mo-kytojo skyrėsi tuo, kad Šal-kauskis rašė sunkiai supranta-mu stiliumi, tuo tarpu dr. J. Girnius sugeba sunkiausius klausimus išreikšti aiškiai ir pa-prastai. Jis turi savo rankose tarsi kokį nematomą įrankį, ku-riuo iš kiekiausio filosofinio ak-mens išskella šviesių minčių ug-nį. Tai matyti iš visų jo veika-lų.

Savo licenciato darbui jis pa-sirenka M. Heideggerio egzis-tencinę filosofiją, kuri yra pats kiekiausias filosofinis akmuo. Heideggerį išnagrinėja trumpai, aiškiai, preciziškai. Skaitant šią studiją, atrodo, kad nėra tokio tamsaus dalyko, kurį dr. J. Gir-nius negalėtų padaryti šviesiu. Visų vertybių vertybė Girniui yra tiesa, o jai atskleisti jokia auka nėra per didelė. Tai matyti iš antro jo veikalų — „Laisvė ir būtis“, kur nagrinėjama kito gilaus egzistencialisto K. Jas-perso metafizika. Kalbėdamas apie Jasperso tiesos sampratą, prieš ją šiaip pasisako: „Deja, nediskriminuoti nė vieno įsitiki-nimo yra lygu diskriminuoti tie-są (29 psl.)“. Ne įsitikinimai ku-ria tiesą, o tiesa teisia visus įsitikinimus (30 psl.). Tai yra taip taikliai pataikyta į Jasperso tiesos sampratą, kad nelie-ka jokios abejonės dėl tos sam-pratos klaidingumo.

Tiesai išpažinti būtina laisvė, todėl, gindamas tiesą, dr. J. Gir-nius gina asmens ir tautų lais-vę. Iš to įsitikinimo kilo jo ak-tualus veikalas „Tauta ir tautinė ištikimybė“. Dėl savo aktu-alumo ir gilios tautybės tremt-yje analizės ši knyga buvo pas-mu gerai įvertinta ir greit iš-pirktą. Latvių kalbininkas J. Zarinš ją išvertė į latvių kalbą, kuri turi latviuose labai gerą pasiekimą, jų spaudos aukštai vertinama ir visur cituojama. Derindamas idealą ir tikrovę, dr. J. Girnius neišvengiamai pri-

eina prie visos tikrovės pagrindo — Absoliuto. Pagal jo krikš-čioniškąjį egzistencializmą tie-sa, dorovė ir gyvenimo prasmė neįmanoma be nelygstamos Bū-ties, nušviečiančios žmogaus eg-zistenciją ir įprasminančios ji mirties situacijoje. Tam at-skleisti skirtas jo paskutinis ir didžiausias veikalas: „Žmogus be Dievo“. Ieškodamas plotmės, kurioje gali susitikti tikintysis su netikinčiuoju, jis randa tiesą, kurios siekiant, galimas pokal-bis tarp teisto ir ateisto, ir šį pokalbį jis atremia į nelygstamąją Būtį, kuri tik viena gali įprasmiti tiesą ir žmogaus egzistenciją.

Dr. J. Girnius yra filosofas ne tik pagal savo specialybę, bet pagal savo prigimtį: viduini-ai laisvas, nepriklausomas, vi-sada budintis dėl tiesos ir tei-singumo ir tokiose gyvenimo padėtyse, kurios nėra palankios jo asmeninei gerovei. Toks jo gyvenimo kelias: kovoti dėl tie-sos, dėl laisvės ją išpažinti, ko-voti prieš prievartą tiesai skleis-ti. Keičiasi laikai, keičiasi žmo-nės, bet šie principai lieka kaip brangenybės ir žadina kas akimirką išeiti į kovą dėl jų įvykdymo gyvenimo tikrovėje. Niekas negali suabejoti, kad tai, ką dr. J. Girnius yra rašęs ir ko yra siekęs, nesutiktų su jo giliausiais įsitikinimais, niekas negali abejoti jo nuo-širdumu.

Jis rašo su dideliu užsidegi-mu, bet kartu ir su šaltu pro-tu, žiūrėdamas į tikrovę atvir-rom akim ir nebijodamas suksti tiesos. Jo mintis precizuota, vi-sapusiška, visur atsižvelgiama ir į priešingas pažiūras. Turi daug jaunatviškos dvasios, nors jau pasiekęs subrendusios jau-nystės amžių, penkiasdešimt metų. Todėl ji vertina jaunimas, mielai skaito jo raštus ir klau-sosi jo paskaitų. Linkime mie-lam Sukaktuviniui antroje amžiaus pusėje sėkmės tyliems ir giliems jo sumanymams toli-mesniuose jo darbuose, mąsty-muose ir kūryboje, laikinosios ir amžinosios tiesos plotmėse.

Istorija parodo, kad tautos žuvo, ne dėl protinio puolimo, bet dėl stokos būdo (charakterio). — G. Lebon

Dr. Juozas Girnius 50 metų sukaktį Bostone minint. Iš kairės į dešinę: rašytojas Stasys Santvaras, S. Simolinas, Z. Gavelis, O. Girnienė, dr. Juozas Girnius, B. Kerbelienė, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius ir poetas Henrikos Nagys.

NAUJI LEIDINIAI

• **THE MARIAN**, birželio mė-niesio numeris gausiai turi me-džiagos, liečiančios Lietuvą ir lie-tuvius. Išspausdinta Nelės Maza-laitės legenda apie nežinomąjį ka-reivį, įdėtas Eltos pateiktas gyve-nimo už geležinės uždangos apra-šymas, Medžiaga imta iš atvyku-šių iš Lietuvos pasakojimų: St. Rukienės ir Andriaus Trainavi-čiaus. Rašinys iliustruotas dviejų kapų Sibire nuotrauka, o taip pat paveikslais tremtyje žuvusių arkiv. M. Reinio, prof. Pr. Dovydaičio, dr. I. Skrupskelio. Taip pat įdėta nuotrauka New Yorko parodoje iš-statytųjų įvairiomis kalbomis iš-leistų Sibiro maldaknygių, su ati-tinkamu aprašymu. Ryšium su Chi-cagoj rengiamu žuvusiųjų partiza-nų minėjimu, įdėtas platesnis aprašymas apie tėvą Br. Markaitį, SJ., „Vilniaus varpų“ kantatos kū-rėją.

Žurnalas pirmoje eilėje yra reli-ginio pobūdžio, taigi čia randame redemptoristo Maier straipsnį apie reikalą ir būdus liudyti Kristų, kon-vertitus rašytojos Verla A. Mooth Sekminių straipsnį apie pareigą, esant sustiprintam šv. Dvasios, ne-bebūti tyliuųjų krikščionių. Belgė vienuolė rašo apie Svč. J. Sirdį, o amerikietė keliautoja G. Brendel pasakoja apie atsilankymą į šven-toves, susietas su šv. Margaritos Marijos gyvenimu. Dr. Irwin Ross įdomiai rašo pergyvenimus žmo-gaus, sergančio vėžiu. Gabi mūsų rašytoja Nijolė Jankutė intrigu-jančiai sprendžia klausimą — kaip ji gyventų, jeigu vėl būtų gimna-zistaiška jaunuoje.

Gausiomis iliustracijomis ir kun. A. Nočiūno, MIC straipsniu pa-vazuota, koks galėtų būti naujas, modernus seselių drabužis. Kun. E. Aksomaitis, MIC recenzuoja fil-mus „The Train“, „Wild Seed“, „Nothing but a Man“. Airių armijos kapitonas P. O'Donnell rašo apie airių smulkintinką M. Hayes, o Lehigh universitetą baigęs žurna-listas St. Novak — apie maldą. Gausu žinių iš religinio pasaulio ir daug iliustracijų iš lietuvių gyve-nimo, eilė nuotraukų daryta kun. A. Kezlio, SJ.

• **LAISKAI LIETUVIAMS**, Tė-vų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurna-las, 1965 m. gegužės mėn., nr. 5. Tik pereitą savaitę galį savo 15 me-tų sukaktį pūkiu baletu, muzikos ir poezijos vakaru atšventę „Lai-skai Lietuviams“ visoje eilėje pas-tatęjų metų yra tapę tokie būtinu ir tokiu nepažinomu leidiniu mū-sų išeivijoje bendruomenėje, kad be jų čia daug kur būtų jaučiama niekuo kitu neužpildoma tuštuma. Žurnalas per penkiolika metų iš-kele, dar gana atkistiųjų pusla-pių dabar yra išaugęs į plačias sri-tis aprėpiantį leidinį, žiūrint į vis-ką moderniu ir giliai krikščonšku žvilgsniu. Žurnalo išugdyme, be abejoj, yra labai reikšmingi nuopel-nai ilgamečio jo redaktoriaus kun. J. Vaišnio, SJ. Tačiau drauge už-girtinas ir mūsų tėvų jėzuitų lėšas tumas po kurio laiko žurnalo re-dakciją patikėti savo jaunajai kar-tai. Naujasis redaktorius kun. Kęstutis Trimakas, SJ, nieko ne-griauždamas, kas buvo laimėta ankstesniojo redaktoriaus, žurna-lo puslapius ypač pagyveno tiek techniškai, jog išplanavimo, tiek temų degančio aktualumo prasme. Dažnu atveju žurnalo puslapių, papuoštų meniškais A. Kezlio nu-otraukomis, taigai leidinį daro itin estetiškai patraukliu. Šiame nume-ryje, be kita ko, jau spausdinami konkursą laimėjusieji Prano Raz-mino ir Aušros Gyltės straips-niai, svarstą santykius tarp tėvų ir bręstančio jaunimo.

• **AKECIOS**, nr. 2(3), redaguo-

ja Akėčių Štabas NewYorke. Šiais metais jau išėjo antras numeris, pajavirintas keliais prasmingais piešiniais. Talpina gausokai idomių temų. Skaitytoją linksmai nuteikia J. Rūtenio gyvenimiškas fejtonas „Subuvimas“ ir eilė sarkazmu pa-spalvintų eilėraščių. Spausdinama aktualių naujienų iš Chicago, taip pat pranešama apie atsiradusią „geležinę uždangą“ New York'e. Įdomus aiškinimas „Kas yra dile-tantas?“ Paskutiniame puslapyje telpa eilė asmenų bei organizacijų balandiniai linkėjimai.

Šio numerio vedamajame — „žo-dinyje“, kaip šiame leidinyje vadi-nama, akcentuojama, kad Akėčios

TV — RADIJŲ TAIŠYMAS
P. RUDENAS
2740 W. 63rd St.
Telef. 434-0421

Čia pat galite gauti Briedžio dažų.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoje \$3 už dirbtuvės darbą \$10 ir daly-s. Pasiteiraukite apie naujas
J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir auto-mobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street,
Chicago, Illinois. 60642.
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

išeis keturis kartus per metus. Vie-dol. Užsakyti galima šiuo adresu: no numerio kaina pažymėta 50 ct., AKECIOS, 84 - 20 Jamaica Ave., atseit, metinė prenumerata — 2 Woldhaven, N. Y., 11421.

“PRAŠAU, PADĖKITE MAN”

Dėl gausių Viešpaties malonių aš ateinu pas jus Jo vardu, dėl Jo bažnyčios, ieškodamas jūsų pagalbos. Mūsų parapijai desperatiškai reikia \$25,000, arba mes praraisime savo bažnyčią. Mano para-pijčiai buvo atitę nuo bažnyčios 30 metų ir aš noriu jų pra-rasti. Jie visai atitę, jei aš prarastu bažnyčią dėl finansinių sun-kumų. Mano žmonės yra neturtingi anglikasai, bet turtingi re-ligijoje.

“Dievas myli mielai duodanti!”, sako šventas raštas. Ar negalė-tumėt ir jūs atverti savo širdis. Pateikite \$1.00 su daugeliu maldų jūsų intencija ir nuosirdžia padėka už dėmesį mano parapijos rei-kalams. Savo maldoje ir dėkingume lieku Jūsų
Jėzui ir Marijole,
Kun. Tėvas Walter Werbicki
ST. GEORGE'S CATHOLIC CHURCH
222 Cedar St., So. Timmins, Ontario, Canada

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK RD. — CHICAGO — VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
TAISYMAS yra mūsų SPECIALYBĖ. VISU GAMYBOS • GREITAS patarnavimas • GARANTUOJA • KREDITAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western P.Rosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad., ketvirtad. ir penktad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdaro nuo 12 val. iki 5 val. p.p.

NIEKŠYBĖ

(Atkelta iš 3 psl.)

Kotryna savo ruožtu Lietuvos jėzuitams neliko skolinga, pagyrė ir juos... Ji, lanky-dama Lietuvos jėzuitus, parašė porą laiškų. 1780 m. gegužės 20 d. rašė baronui Grim-m'ui: „buvau pas juos šį rytą, aš ten iš-klausiau man skirtą Te Deum laudamus ir lankiau vienuolyną. Čia tiktai linksmybė ir džiaugsmas. Vakar, įžengdama į miestą, bu-vau stebintie nustebinta jų pasirodymų pui-kumu. Visi kiti čionykščiai vienuoliai yra tiktai kiaušės prieš juos. Vieno tiktai gailiuo-si, kad jie nešoka. Prisirinko jų čia, pas mus iš daugelio svetimų kraštų. Vaje, kaip jie žvitrūs! Jie čia turi labai gražią bažnyčią (labai panaši jėzuitų kauniškę bažnyčią, J. A.). Jie iškalbėjo visas įmanomas liaupses visomis įmanomomis kalbomis, tik, žinoma, ne tomis, kurias aš suprantu. O kiek jų tar-pe yra tokių, kurie, man atrodo, esą tikrų tikriausi nenaudėliai! Tą pat dieną ji pa-rašė ir sūnui: „Va, sėdžiu viena ir mąstau, mane nuo Lenkijos skiria tikrai viena Dau-guvos upė, kuri čionai jau gana plati“. Sė-dėdama greičiausiai meditavo tretįjį Lietu-vos - Lenkijos padalinimą, kuris įvyko po penkerių metų.

(Keliant autoriui čia ano meto jėzuitine tema, norėtume tik pridurti, jog iš kelių am-žių perspektyvos duodami vienoki ar kitoki anuometinės situacijos pasvėrimai, šiuo lai-ku gali atrodyti tokie tikri ir aiškūs, vargu ar buvo apčiuopiami tokiu tikrumu anos die-nos žmogui, įveltam į 18 šimtmečio pabai-gos politinę bei religinę painiavą, jog galė-tume šiandien jo poziciją be paklaidos įver-

tinti. Ypač kotrynišką jėzuitų aptarimas vargu ar imtinus už tikrą pinigą, žinant vis dėlto, kas buvo Kotryna II ir ko iš jos to-kiu atveju buvo galima laukti. Red.)

Kotrynos laiškas priminė man pasikal-bėjimą su seneliu. Vaikystėje, kažkurioje knygoje paskaitęs apie Lietuvos garbę ir galybę, paklausiau jo: „Na gerai, seneli, da-bar mus valdo rusai; gal žinai, kas mus val-dė prieš rusus?“ Jis ramių ramiausiai atsakė: „Lenkai, vaikelai, mus valdė prieš rusus“. Dar klausiau, o kas prieš lenkus valdė Lie-tuvą, bet jis atsakęs, kad to tai jau nežinaš... Ir mano seneliui, kaip Kotrynai Didžiajai, Lietuva atskiro geografinio vieneto nesuda-rė... Ar nebus čia kas nors daugiau negu nežinojimas?

Galima būtų atžymėti viena gera Kot-rynos savybę. Jinai Lietuvių bajorams, ku-rie pareiškė jai ištikimybę ir įteisino Lietu-vo įkorporavimą į Rusijos imperiją, davė kiekvienam po žiedą su brangakmeniu (ak-mens spalva ir vertė pagal bajorystės laips-nį!) ir po tryliką tūkstančių rublių! O Sta-linas tik po penketa tūkstančių teikėsi pri-mėnti tiems, kurie maldavo respubliką įjung-ti į broliškų respublikų žabangų tinklą. Ir kas to Stal'no rublio menkumas, palyginus jį su kotrynišku! Už kotrynišką tris rub-lius galėjai žiežmariuose ar Prienuose gau-ti v'dutinį jungą jaučių, o už staliniešką tris dešimtis vargu ar galėjai gauti porą poros savaičių paršiukų. Lietuvos nepriklausomybė buvo parduota už nieką... O ir dauguma, vė-liesniųjų laikų delegatų pinigą ne tiktai mē-go, bet ir nepasotinamai jo stigo...

Klausau aną dieną Kostą Ostrauską kal-vienės ir kalvio balsu vieną su savim besi-ginčijantį ir galvoju: gal ir gerai, kad kal-vis himno žodžius iš kapų akmenų pamink-lo iškirto, nes himnų žodžiams širdyse, ne kapuose, ne akmenyse įkaltsiems vieta. Gir-

tas kalvis apyverksmais veblena, kaip ta prigauta liaudies dainuokos mergelė: būčiau žinojus savo nelaime, būčiau... ir taip to-liau. Gailestis būdingas epilogui, ne veiksmui. Viename Vinco Kudirkos laiške įskai-čiau, kad visų mūsų ant galo liežuviu nešio-jamą Auszrą Szviesia užgožė ar nuengė. Čia jau būtų panašu į veiksmą, gal ir nelabai kilnų, bet tikrą veiksmą, bet autentišką veiksmą. Iš viso, man nepatinka Kudirkos lietuviška mizanscena. Kudirka, nors džiovin-ninkas, bet, manding, jis yra bene vyriškiausia naujųjų laikų istorinė figūra. Ir mirė jis, kaip kareivis kovos lauke, jaunas. Dėl to mane visada piktina Kudirkos seneliškas kretėjimas ir stenėjimas scenoje. Gal tai ir sceniškas, bet netikra. Kudirka nebuvo sen-timentalus, priešingai jis buvo racionalus iki kaulo smegenų (žiūrėk jo eiles Valerijai, jo net meilė racionalai ir matematiškai ap-skaičiuota). Jei aš būčiau režisierius, tai li-gos efekto ieškočiau paūzėse, ne verkšleni-me. Bet režisierius nebuvau ir nebūsiu. Sce-na ir yra tam išrasta, kad jaudintų žiūrovą ir jame žadintų pranašumo jausmą: o man v's dėlto netaip, kaip tam mūitinkui scenoj, nes yra dar teisybė žemėje...

Galvoju apie Kudirką... Apie aną biržėlio naktį Alpėse, kai aiškiai pamaciau, jog įvyko kažkas neaprepiamai baisu mano ir mano tautos gyvenime... Labai dažnai save, savo tėvus siedavau su pačia tauta: dar ma-no prosenelis iš tėvo pusės buvo senosios respubli-kos kunigaikščių kraujo sukilimų invalidas ir tiktai dėl savo luosumo nebuvo su broliais išvarytas į Sibirą, dar mano prosenelis iš motinos pusės buvo iškeltinai par-dnuotas baudžiauninkas, dar mano prosene-lis iš tėvo motinos pusės buvo kilmės mag-deburgiškų teisų miestietis... Dėl to slap-ta širdies gilumoje jaučiau ir didžiavausi, kad mano gyslose teka visų trijų mano tau-

tos luomų kraujas... Už miestietį apsisprendžiau tik dėl to, kad mano tėvas buvo kal-vis ir žemės ūkio organiškai nemėgo. Bajorystės vaikystėje kračiaus, nes dar apie tremtinį prosenėlį buvo gyvi ir populiarūs kaimiečių sukurti anekdotai, o sulietuvintu herbo vardu piemens ir pusbernai išvesda-vo iš karmybės ir pusiausvyros... Taigi, kai tiktai prisimenu tą baisią birželio naktį, ma-ne visada sąžinė graužia, kad nepriklausomybės laikais ne itin rimtai buvau supratęs savo pilietines pareigas, juoba atsižvelgiant į mano pašaukimą. Šiandien, manau, ne vienas aišku, kad tada geros valios stigo iš viršaus ir iš apačios. Gi dėl to, kas įvyko, man visada buvo aišku, jog niekas nėra kal-tas, ir tiktai vienas Dievo angelas galėjo nuo mūsų atitolinti tą baisią nelaimę. Esmėje nieko mūsų prieš tai buvęs gyvenimas įvykiams nereikšė, galėjo būti skirtingas tik-tai detalėse. Nors ir šiandien ne visi dar aiš-kiai matome, kokio masto sloga yra užklupusi mūsų tautą. Dažnai kartojame niekus, geresnius ar blogesnius anekdotus apie bol-ševikinio gyvenimo trūkumus, lyg medžia-ginis gerbūvis būtų žmogaus gyvenimo tiks-las ir prasmė dėl to dažnai išleidžiame iš akių tą metodingą ir negailestingą dvasinį ir fizinį genocidą, praktikoje atliekamą tau-tiečių pastangomis ir rankomis, žodžiais ir darbais. Greičiausiai širdyse jaučiame kiek malonumo, o gal ir pranašumo, kad latviai savo žemėje jau tik 60 procentų tesudaro, o lietuviai dar 79.3 procentus. Bet pagalvo-jii, kodėl Armenijoje rusų tik trys nuosim-čiai, o Lietuvoje aštuoni su puse procentų didžiarusų, o kita tiek gudų su ukrainie-čiais, nors niekam nepaslapstis, kad Lietuvos gudai ir ukrainiečiai nuo rusų atskirti vien akimis mūlinti, nes pastarieji kalba ir elgia-si didžiarusiškai. Yra respublikų, kur etni-nis elementas sudaro tiktai trisdešimt pro-

centų. Prieš keletą metų karelių respublika „neatitiko realybei“ ir visai dingo iš rejest-rų. Bet ne čia gal net niekšybės esmė, o niekšybė yra ta, kad tarybų sąjunga stovi tautų suverenumo ir laisvės sargyboje! O žmonijai, arba taip vadinamoms demokrati-joms dėl to nei šilta, nei šalta. Visur rusas viską padidintą mato, o pas save nesiteikia nieko pamatyti, nors ten vyksta didžiausias naujaisiais laikais tautų naikinimas žemėje. Ir taip begalvodamas, nugirdau kažką energingai niūniuojantį Manuel de Falla El amor brujo melodiją. Į telefonų centrinės kampą atsirėmęs stovėjo Don Juanas ir, pa-čias pirštų galais tvarkydamas ūsus, labai atidžiai žiūrėjo į Glenmore pusę ir niūniavo, bet ilgai niūniavimo tembre ir net ritme p'sigirdo neramumas, jog net ir pati melo-dija iš majoro krypo į minorą, bet dėl to ji buvo dar įdomesnė. Staiga nuo Liberty gat-vės pusės pasirodė baltas, atidengtas sekan-čių metų Lincoln Continental, kuriame sėdė-jo prie vairo Niekšybė ir šalia jos urviniškai apžėlęs ir apsilėidęs beatnikas. Susilyginus! su Don Juanu, ji pypt! pypt! pasignalizavo. Užkluptas įvykių Don Juanas, lyg nesuvo-kęs dalykų esmės ir krypties, kaip pama-tęs vėlnio karietą Simonas Stilitas, pakė-lė koją, bet pastaroji taip ir pakibo ore. Linksma Niekšybė pamojavo gražia piršti-nėta ranka ir, visai nespėdama ironijos, ta-rė by, by! Beatnikas irgi stengėsi tingiai ton pusėn nusišypsoti, bet pastarojo šypse-na taip ir neišsivėlė iš plaukų. Don Juanas apglėbė abiem rankom širdį, padarė ken-diančią veido išraišką, tada trenkė pakeltą koją žemėn ir ištare tik vienos žodį: carram-ba! Laimingos tautos, kurios turi tokius nie-ko nereiškančius ir viską pasakančius žo-džius!

(Bus daugiau)

Grupė niujorkiečių (su pačiu dailininku) Pr. Lapės tapybos parodoj Rowaytone, Conn., gegužės 23 d.

DAILININKAS BE PADRAIKUMO

Prano Lapės paroda Naujojo Anglijos

Connecticuto pajūryje guli žaluma paskendęs nuosalus Rowayton miestelis. Jo pakrašty, labai žavioj aplinkoj pastatyti vienos privačios mergaičių aukštesnės mokyklos rūmai, savo šaunumu gražiai besideriną prie gamtos. Juose š. m. gegužės mėn. 22 d. buvo atidaryta tos mokyklos meno mokytojo Prano Lapės kūrinių paroda, sutraukusi gražų būrį meno mėgėjų.

Gal ir per didelis kuklumas...

Si paroda yra jo antrasis viešas pasirodymas. Pirmoji paroda buvo prieš kelerius metus Great Necke — New Yorko priemiestyje. Taigi, abu kartu jis pasirinko nuosalias vietas, nors tiek anuokart, tiek škart jis galėjo drąsiai pasirodyti ir pačiame New Yorko centre, kaip čia sakoma, Madison avenue. Tikime, kad Pr. Lapė netolimoj ateityje su savo darbais pasirodys ten, kur jam ir prietinka, būtent, meno galerijų rikiuotėj. Ten jis bus greičiau pastebėtas meno kritikų ir tinkamai įvertintas. Jau ne nuo šiandien arčiau jį kaip dailininką pažįstantieji stebisi jo nereikalingu kuklumu, nenoru išeiti į didžiąją meno sceną. O jis turi ką parodyti ir kuvo užimponuoti.

Žanrų ir atlikimo priemonių įvairumas

Siemetinėje Pr. Lapės parodoje buvo išstatyta per 70 darbų. Jie buvo labai įvairūs savo tematika, žanrais, jų atlikimo priemonėmis, forma ir dydžiu. Nors skaičiumi pirmavo monotipinė grafika (panaši į spalvotą grafiką, bet nuo šios skiriasi tuo, kad kūrinyse nutapomas spalvomis ant stiklo, nuo kurio nuspaudžiama vienu vieninteliu kopija), bet daugiausia dėmesį traukė aliejaus tapyba drobėje. Tapybos darbai dviejų žanrų: peizažai — abstraktai ir moterų portretai. Paroda susilaukė gero pasisekimo, ir per dvi dienas lankytojai nupirko nemažai paveikslų.

Puikus knygų iliustratorius

Pr. Lapė ligi šiol mums buvo pažįstamas daugiau kaip kny-

A. KUBILIUS

gų iliustratorius. Jis iliustravo štisią elę amerikiečių ir lietuvių leidinių. Vėliausioji jo iliustruota knyga, tik ką išėjusi iš spaudos, yra Vyt. Tamulaičio "Skrus dėlytės Greitūtės nuotykių" angliškoji laida. Jos iliustracijas taikliai įvertino L. Augštys š. m. gegužės mėn. 29 d. "Draugo" kultūriniam priede. Iš kitų Lapės lietuviškųjų iliustracijų ypač pažymėtinos Baranauko "Anykščių šilelio".

Plačios skalės tapytojas

O vis dėlto Lapės tikrasis pasaušis, kurįame jis pasirodo visų savo talento stiprumu, yra tapyba, nors ir grafinio tipo jo darbai nėra eiliniai, o išsiskiria originalumu, puikia technika ir linijos grakštumu.

Pažymėtina tai, kad Lapės tapyba yra plačios skalės: jis geba duoti puikius portretus ir lyg ai jis stiprus peizaže bei abstrakte. Ypačiai yra gerai pasisekę tie portretai, kur jis neiina į detales, bet protretą palieka lyg ir neišbaigtą, neišdailintą. Dailininkui čia pakanka kelių pabrūkimų išgauti būdingoms asmens veido linijoms ir charakterio bruožams. Atrodo, kad Pr. Lapė lengviau sekasi susidoro su portretu, negu su peizažu, kuriame jaučiama mažiau laisvumo, o daugiau priverstinių pastangų. Iš parodoj išstatytų ir kitur matytų Lapės portretų galima įsitikinti, kad, jeigu jis susikonzentruotų portretinėje tapyboje, turėtų vieną pajėgiausių mūsų portretistų.

Kas nesuvokta ir kas aišku

Deja, Lapė blaškosi visomis linkmėmis, eina iš karto keliais keliais. Ir todėl savo antrojo parodoj jis savęs tikro neparodo. Ir išeini iš jo parodos nesuvokęs dailininko kūrybos pagrindinės linijos, nesupratęs, ką jis norėjo (jeigu iš viso norėjo) savo darbais pasakyti, kokį save parodyti.

Dail. Pr. Lapė prie vieno savo darbo portreto

TĖVAI, BENDRUOMENĖ IR ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

(Atkelta iš 2 psl.)

maža ir tokių, kurie vaikų lietuviškon šeštadieninę mokyklą neleidžia ne dėl kokio jau principinio apsisprendimo, o tik šiaip dėl paprasto nerangumo. Daug galėtų padėti asmeniškai kontaktai. Tad jei bent keli nauji mokiniai prisidėtų, tokios propagandos pastangos apsimokėtų.

2) Bendruomenė galėtų ir turėtų prisidėti prie paskatinimo lankyti lietuvišką mokyklą. Šalia dovanėlių mokslo metus baigiantiems ar kokias mokyklines varžybas laimėjusiems galima dar nurodyti ir kitokių paskatinimo priemonių; pvz., bent į kai kuriuos bendruomenės parengimus galima būtų šeštadieninės mokyklos mokinius leisti už dyką (ypač tose vietovėse, kur mokyklos negausios mokiniais). Reiktų juos su deklamacijomis, choru ar tautiniais šokiais įtraukti, kiek tai būtų galima, į įvairių bendruomenės rengiamų minėjimų programas. Šeštadieninės mokyklos vaikus reiktų kvieisti įvairioms reprezentacinio pobūdžio pareigoms parengimuose, pvz., koncerto solistams gėles įteikti. Gal tai mums atrodo smulkus ir nereikšmingas dalykas, bet mažam vaikui tai bus savotiškas atžymėjimas ir kartu lyg ir atlyginimas už lietuviškos mokyklos lankymą.

Planingai ir tiksliai

Pr. Lapės tapyba (ir grafika) būdinga tuo, kad joje beveik nėra atsitiktinumų, nematyti tik laisvos rankos pasišvaistymų. Kiekvienas dažų klotimas atrodo yra apgalvotas, kiekviena linija ir kiekviena dėmė iš anksto numatyta ir tinkamai apvaldyta. Dėl to jo darbuose nėra kai kurių modernių tapytojų mėgiamo laisvo padraikumo, o viskas jungiasi organiškai ir logiškai. Jo abstraktai atremti į nesunkiai atpažįstamą gamtinę tikrovę ir pasižymi tikslu spalvų deriniu. Nedaug turime tapytojų, kurie sugebėtų taip užtikrintai operuoti spalvų gama. Kiekviena jo spalva yra reikiama joj vietoj ir atlieka jai skirtą pareigą. Nieko per daug, bet nėra ir beprasmiškos tuštumos, nes dailininkas pajėgia planingai, tiksliai apvaldyti erdvę. Kiekviena paveikslas vietelė turi savo paskirtį ir dėl to darniai įjungta į kūrinio visumą. Dėl šitų visų savitumų Prano Lapės kūryba verta nemažo dėmesio.

Tik tas žmogus įstengia būti teisus su kitais, kuris yra teisus su savimi.

— Ch. E. Bentzel-Sternau

mokyklon, prižiūrėdami savo vaikų mokymąsi, yra daugiau mažiau susipažinę su amerikiečių mokyklos metodais. Kaip bežiūrėtume į tuos metodus, ar jie mums patinka ar ne, turime neužmiršti, kad vaikai pagal juos kasdieninėje mokykloje mokomi, prie jų pripranta. Tie metodai darosi jiems patrauklesni, tad jų taikymas ir šeštadieninėje mokykloje duos geresnių rezultatų mokyme. Čia trum pai priminta svarbi mokytojų problema, kurią pačiai mokyklai ne kartą darosi per sunku išspręsti, ir bendruomenė čia turi ateiti mokyklai aktyvion pagalbon.

6) Kai mokinių mažą, mokslo lapiniųjų toli nepakanka mokyklos išlaikymui. Pačios mokyklos parengimai lėšų daug nepriėda, nes mokyklos negausių darbuotojų jėgas atima mažai pelningi, bet jau tradicijon lėję mokykliniai parengimai, kaip kalėdinė eglutė, Motinos dienos minėjimas ir kt. Tad bendruomenės ar paskirų organizacijų drauge su mokyklos tėvų komitetų rengiami ar kokie koncertai, ar pietūs, ar Naujųjų Metų sutikimai ir t. t. — galėtų labai paremti mokyklą.

7) Viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl tam tikra dalis tėvų neleidžia savo vaikų į lietuvišką mokyklą yra ta, kad jie nemato čia jokios praktiškos naudos. Jie žiūri šalta ir jų nepaveiks nei patriotiniai graudinimai, nei karšti straipsniai. Betgi praktiškai naudai jie žymiai atidesni. Tad ar negalima būtų ir to aspekto paieškoti lietuviškos šeštadieninės mokyklos veikloje? Amerikoje dabar ne kartą keliamas svetimųjų kalbų mokymosi reikalas. Reiktų išsiaiškinti, ar lietuviškos mokyklos lankymas ir jose įgyjami pažymėjimai neduotų, sakysime, kurių kreditų, stojant į viduriniąsias mokyklas (High-Schools) ar jas lankant. Visų pirma gal reiktų, kad mūsų duodamieji pažymėjimai būtų dvikalbiai, su trumpu konstatavimu, kas tai yra toji lietuvių bendruomenė ir jos mokyklos. Čia vėl tėra trumpa užuomina, kurią turėtų pasvarstyti atitinkami mūsų bendruomenės organai.

8) Pagaliau paskutinis mano pranešimo punktas, kurį pavadinau: "Kas gi toliau?" Šeštadieninė mokykla, kaip dabar nusistatyta, veikia aštuonerius metus. Tai ir patogiausia, nes priderinta prie mūsų vaikų lankomos privalomos amerikiečių

mokyklos. Philadelphiaje prie tos 8 metų sistemos perėjome jau prieš kelerius metus. Pridėjome dar vaikų darželį, kaip parengiamąją mokyklos skyrių, kuris pasirodė labai naudingas, nes pratina mažuosius iš anksto prie lietuviškos mokyklos ir garantuoja jai prieauglį. Betgi tie aštuoneri metai netrunka prabėgti. 12—14 metų paaugliai jau baigia pradinę šeštadieninę mokyklą. Aišku, kad jų lietuviškasis mokslas toli gražu nebaigtas ir nepakankamas. Geriausia išeitis, žinoma, tai aukštesnioji lietuviška mokykla. Deja, ji prieinama tik stipresnėms ir gausesnėms lietuvių kolonijoms šiame krašte. Betgi bendruomenė svarbu neišleisti iš savo dėmesio ir baigusio šeštadieninę mokyklą jaunimo. Negalint suorganizuoti ar išlaikyti aukštesniosios lietuviškos mokyklos, reikia ieškoti kitokių lietuviškų organizacinių formų, kurios pa-

dėtų išlaikyti ir net toliau stiprinti lietuviškąjį jaunimo ryšį. Čia daug galėtų padėti kokie sporto būreliai, tautinių šokių grupės, bendros iškylos ar stovyklos ir t. t. Bendruomenės veikimui čia plati dirva.

Baigdama savo trumpą pranešimą, nenorėčiau sudaryti įspūdžio, kad visą rūpinimąsi šeštadienine mokykla noriu užkrauti bendruomenei, ar juoba apylinkių valdyboms. Ne, to visai neketinu. Kaip pačioje pradžioje pabrėžia, labiausiai rūpintis mokykla tenka patiems tėvams. Betgi jie turi ir iš mūsų organizuotosios bendruomenės susilaukti pakankamai moralinės ir materialinės paramos.

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANKUS, Sav.
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos
Tune-ups ir Motorų remontas
5759 So. Western Avenue
Kampas 58th Street
Telefonas Prospect 8-9533

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.

3240 S. HALSTED ST. Telef.: CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVARIASŲ TELEVIZIJOS
RADIO, STEREO APARATŲ, PARDAVIMAS IR TAISYMAS
ORO VESINTUVAI — AIR CONDITIONING

4½% 5%

current dividend on investment bonus
4½% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAISYMAS
Už metų investavimo bonus mokama 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po ¼% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., Antradi., Penkt. ir Šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi. uždaryta; Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. v.

SUSTOKIT, APŽIURĖKIT — MŪSŲ METINĮ IŠPARDAVIMĄ STEIN TEXTILE CO.

Didelį užuolaidų skyrius, kuriame galit savo langams pasirinkti urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritinių: damasko, brokadų, "boucle's", "fiberglass". Jei jus nemokat siūti, mes jums jas pagaminsim.

PIRKISIT NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylo, tafetą, aksomo, anglišių medžiagų paltams ir kostumams sluntimui artimesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

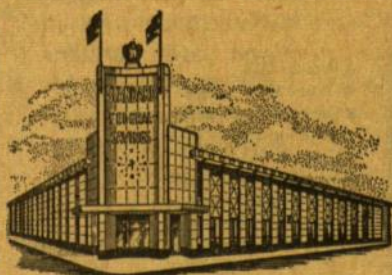
616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta.
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę
Jefferson St. Chernin's aikštėje

STANDARD FEDERAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Telef. — Virginia 7-1141

TURTAS — \$90,000,000.00 REZERVAI — \$8,800,000.00

Vienintelė lietuviška bendrovė Chicagoj mokanti dividendus kas 3 mėnesius. Dabartinis dividendas **4¼%** visoms taupmenoms.

**PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI
PRIEINAMOMIS SĄLYGOMS**

VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais
nuo 9 iki 8 val. vakaro

Antradieniais ir penktadieniais
nuo 9 iki 4 val. vakaro

Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Trečiadieniais nedirbama.

JUSTIN MACKIEWICH.
Valdybos pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH Jr.
Prezidentas

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
JUNE — BIRŽELIO 17, 18, 19 D. D.

CHANTRE V.X.O.P. IMPORTED

GERMAN BRANDY Fifth **\$4.89**

ST. REMY Imported FRENCH BRANDY Fifth **\$3.79**

MOUQUIN Imported 10 year old
BRANDY Fifth **\$3.79**

GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P. Fifth **\$4.89**

BUTON IMPORTED

VERMOUTH dry or sweet 30 oz. Bottle **\$1.19**

LUANA Imported Coffee Liqueur Fifth **\$4.98**

PIERRE CARTIER BORDEAUX 1959 Vintage
Red or White, Medoc or St. Emilion Fifth **\$1.39**

FORBIDDEN FRUIT LIQUEUR Fifth **\$5.29**

GETTELMAN BOCK BEER
24—12 oz. T. Away Bottles Case **\$2.79**

SOUTHERN COMFORT
LIQUEUR Fifth **\$3.89**

MŪSŲ KALBA

RED. DR. PR. SKARDZIUS

KALBŲ GIMININGUMAS

J. BERNOTAS

Ne tik tarp žmonių, bet ir tarp kalbų pastebima tam tikro giminingumo.

"Žymesnieji kalbų tyrinėtojai, — rašo Pr. Skardzius, — jau praėjusiame amžiuje yra pastebėję, kad daugumas Europos ir kai kurios Azijos (Iranėnų, Indų, armėnų ir kitos) kalbos apskaičiai turi, o seniau dar daugiau yra turėjusios, visokių bendrybių ir šiaip panašybių. Toliau buvo patvirta, kad šitos bendrybės yra ne atsitiktiniai dalykai, bet sudaro vieną ištisą organinę sistemą, galinčią atsirasti tik iš artimos kalbų giminytės" (Lietuvių kalba, jos susidarymas ir raida", 3 psl.).

Šitose kalbose randame bendrybių ir panašybių dėl to, kad jos senovėje buvo sudarę vieną kalbų šeimą, ilgainiui išsiskaidę į vieną bendro šaltinio, vadinamosios prokalbės.

Žmonėms daugėjant ir plintant po visus kraštus, ši prokalbė suskilo, pirmiausia į dvi grupes, o vėliau tos grupės savo keliu vėl skilo į atskiras šakas — kalbas, o pastarosios — dar į tarmes, patarnes, šnektas.

Iš rytinės indoeuropiečių prokalbės grupės yra kilusios slavų kalbos: rusų, ukrainiečių, bulgarų, lenkų, čekoslovakų, juogslavų, serbų ir kitos. Todėl šiose kalbose yra daug bendrybių ir panašybių. Kai kurios slavų tautos tarp savęs susikalbą; pav., rusas iš dalies susikalbą su ukrainiečiu, ukrainietis — su lenku ir t. t.

Šalia slavų kalbų toje pačioje rytinėje grupėje yra ir baltų, arba aiškių (lietuvių, latvių, prūsų, kūrų, jotvingių ir silių)

kalbos. Lietuvių ir latvių kalbose matome daug panašumo, tos pačios šaknies žodžiai: *brolis — brālis, žirgas — zirgs, ranka — ruoka, kirvis — cirvis, grėžti — griest* ir kt.

Bet lietuviai su latviais, deja, nedaugiausia tegali susikalbėti.

Plg.

Sudrabiņa luoku liecu, zelta kalu kamanipās, lai brauc mana līgaviņa kā saulīte mirdzēdama.

Ši latvių dainelė gali būti lietuviškai maždaug šiaip nusakyta:

Sidabrėlio lanką lenkiau, Aukso kaliau kamanėles (rogeles), Lai braukia (vyksta) mano mergytė Kaip saulytė mirgėdama.

Lietuvių ir prūsų kalbos dar mažiau turi panašumo. Ji daug yra tolimesnė mūsų kalbai. Štai vieno prūsų iš vokiečių kalbos versto katekizmo pavyzdys:

Mes turimai Deivą stan Rikjan kirscha wissan powijstin biatwei bhe milijt, kai mes ten nei isan paggan neūsenu Ta wischen en swaiasmu kermnen ni ainan schkūdan bhe wargan seggemai, schlaits stesmu galbimai bhe brewinnimai en vissans kermeniskans nautins".

Lietuviškai išverstas šis tekstas atrodys maždaug taip:

Mes turime Viešpaties Dievo bijoti daugiau už viską (pažodžiui: per visą daiktą) bei jį mylėti, kad mes dėl jo mūsų artimui nedarytume žalos bei kančios jo kūnui, bet jam pagelbėtume visuose kūno reikaluose.

Kadangi baltų kalbos nuo senovės yra buvusios slavų kalbų kaimynės, todėl jose randame apskaičiai bendrybių ar šiaip panašybių, pvz. mūsų *ranka*, lenkų *ręka*, rusų *ruka*; mūsų *galva*, rusų *golova*, lenkų *glova*; mūsų *boba*, slavų *baba*; mūsų *stalas*, slavų *stol* ir kt.

Bet baltų ir slavų kalbų bendrybių ar panašybių yra daug mažiau, kaip pvz. prūsų, lietuvių ir latvių kalbose. Tai yra dėl to, kad baltų kalbos ilgiau pasilikę draugė, o slavų kalbos jau nuo senų senovės vystėsi skirtingais keliais ir skirtingose aplinkybėse, todėl ir jų dabartinė sudėtis yra visai kitokia. Galima sakyti, kad baltų ir slavų kalbos, nors ir ilgais amžiais buvusios kaimynės, yra jau visai skirtingos, tolimos giminių. Dar mažiau lietuvių bei latvių kalbos turi panašumo su tolimesnėmis indoeuropiečių kalbų šeimoms atstovėmis, pvz. su germanų, romanų ir kt. kalbomis. Taigi kalbų giminytė ilgainiui vis mažėja, iki pagaliau ji beveik visai nutrūksta; pvz. tarp lietuvių ir prancūzų ar anglų kalbų, kurios senovėje yra prasidėjusios iš vieno šaltinio, dabar nebematome beveik jokio sąryšio; nebent tik kalbininkas istorikas galės vieną kitą jų bendrybę atsekti.

Algimanto Kežio, SJ, nuotraukų paroda Chicago's Meno institute. Paroda galerijoje tęsis iki liepos 18 d.

Akademines prošvaitės

Šeštadienis Pedagoginiam lituanistikos institute

Chicagoje, šalia tėvų Jėzuitų lietuviškos koplyčios, stovi didelis, modernus pastatas — Jaunimo centras. Pavadinimas atitinka savo paskirčiai. Tačiau jis yra ne tik jaunimo, bet ir suaugusių lietuvių centras. Čia savaitės dienomis, nuo sekmadienio iki penktadienio, renkas, buriasi žmonės į susirinkimus, sueigai ir paskaitas. Šeštadieniais, Jaunimo centras savo didžiąsias duris atveria tiksliai jaunimui. Iš pat anksto ryto čia patalpas užtvindo Aukštesniosios lituanistikos mokyklos mokiniai ir Pedagoginio lit. instituto studentai. Rūsį, pirmą ir dalį antro aukšto užima ČALM, o likusią antro aukšto dalį — Institutas.

Didžiuliam kambaryje regime keliasdešimt berniukų ir mergaičių — būsimų lituanistikos mokytojų ir visuomenės veikėjų. Vieni domisi viskuo, kas

tik yra lietuviško, ir lanko visas paskaitas, o kiti susirenka su draugais ir draugėmis pasišnektėti ar naujas pažintis užmegzti. Ne vienos jaunos lietuviškos šeimos bendro gyvenimo kelio pradžia kaip tik ir lemia ši Jaunimo centro aplinka.

Suskamba skambutis ir į klasę įžengia pirmasis lektorius. Aukštas, liesas, visiems žinomas ir visų mylimas, lietuvių kalbos ir literatūros dėstytojas — tai yra Instituto lektorius Domas Velička. Kaip Instituto direktorius jis visa siela ir širdimi atsidavė lietuviškojo jaunimo auklėjimui bei jo lituanistiniam lavinimui. Jo darbo vaisiai regimi visur: ne tik studentų veiduose ir laikysenoje, ne tik jų lietuviškosios kultūros pažinime, bet ir jo rūpesčiu suorganizuotoje ir surinktoje studijinėje Instituto bibliotekoje. Daugiau kaip šimtą knygų turinti,

ji pateisina savo atsiradimą. Beveik kiekvienoje paskaitoje tai vienas, tai kitas lektorius bei studentas pasinaudoja bibliotekos lobynu.

Po pirmos pertraukos, pasiūlymą susitinka su antruoju dėstytoju, istoriku Vincentu Liulevičiumi. Prieš studentų akis atsidero durys į Lietuvos gerą būklę praėjį ir kaimyninių kraštų senoves.

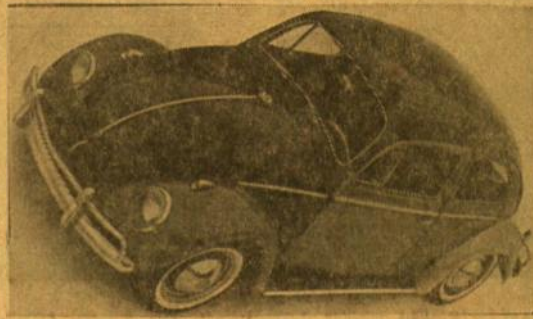
Antrai pertraukai baigiantis, tvirtu žinganiu įeina paskutinis tos dienos paskaitininkas — kun. dr. Juozas Prunskis. Aukštas, lieknas, žilagalvis žurnalistas ateina šeštadieniais pasidailinti savo žiniomis, anekdotais bei ilgo žurnalistinio darbo nuotykiams pajavirinti paskaitą ir gerai nuteikti klausytojus. Reportažo, pasikalbėjimo ar šiaip kokio straipsnio paruošimas laikraščiu aiškėja, jo klausantis.

Pasigirdus paskutiniam skambui, studentai skirstosi kiekvienas savo keliais iki kito šeštadienio. Pasibaigę vėl viena įdomaus lituanistinio mokslo diena.

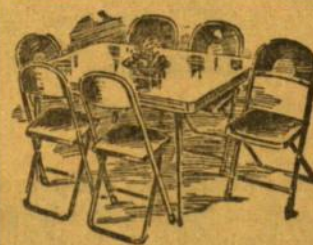
Eglė Juodvalkytė

• Susitikimas su rašytoja ir tautosaka. Vilniuje, Kraštotyros draugijoje, gegužės mėn. vyko susitikimas su rašytoja Aldona Liobytė. Ji kraštotyrimams pasakojo apie lietuvių tautosaką, jos ryšį su šiaurine literatūra. Kompozitorius J. Švedas kalbėjo apie liaudies dainas. Valst. Konservatorijos teatro fakulteto studentai parodė A. Liobytės 5 v. liaudies dainų scenarijų "Ant kalnelio jėvaras žydėjo".

VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ AUTOMOBILIŲ (Complete auto service) PILNAS TAISYMAS IR APTARNAVIMAS

ERWIN'S AUTO REPAIR, INC.
2218 West 69th Street, Tel. HE 4-6900
CHICAGO, ILLINOIS 60636

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausią pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

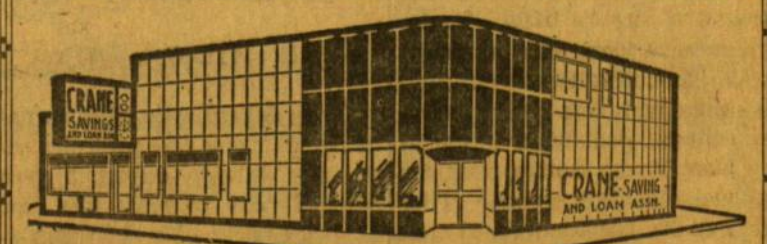
LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmą, ir ketvirtą, 9-9 val., antrą, trečią, ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadienį atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIOUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

VANDER WAGEN

ANGLYS

SINCLAIR ALYVA

3605 West 63rd St. POrtsmouth 7-8020

NELAUKITE, nes rytoj gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikalauskite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI SIŲ kompanijų:

AMERICAN BONDING
AMERICAN INDEMNITY
CASUALTY MUTUAL
FIDELITY & DEPOSIT
FIRE & CASUALTY OF CONN.
GIBRALTAR INSURANCE
THE HANOVER
HIGHWAY INSURANCE
THE HOME
INTERSTATE
LASALLE CASUALTY

MANHATTAN FIRE & MARINE
MERCURY MUTUAL
MONARCH
NATIONAL UNION
NEW YORK FIRE
SECURITY INSURANCE
UNITED STATES FIRE
UNIVERSAL INSURANCE
WESTERN FIRE & CASUALTY
CALIFORNIA LIFE

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams Street Room 800
Telefonas CEentral 6-5206

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatų ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmą, ir ketvirtą, vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois
Tel. PE 6-8998

ST. ZABRODSKAS

MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

Atlieka remonto, perstatymo ir namų statybos darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Išrūpina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, pertvarkymui ar remonui.

Visas darbas yra garantuotas ir apdraustas.

2040 West 52nd Street,
Tel. PR. 8-7887
CHICAGO, ILL. 60609

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Rankomis išpauštyti pavelkų rėmai. Pritaikinti pavelkslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virgilia 7-7258-59

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAI MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 S. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

MARQUETTE PARKE -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

Taupykite savo pinigus pas mus. O jeigu jau esate pasirošę įsigyti savo namus ir norite gauti paskolą, tai įeikite į Marquette Parke — Amerikos Lietuvių sostinėje, Chicago Savings and Loan bendrovėje, kur visada gausite teisingą patarimą, pelningą dividendą ir apdraustą savo santaupų saugumą.

Chicago Savings bendrovė jau 40 metų teikia įvairius finansinius patarnavimus šio didmiesčio ir jo apylinkių lietuviams. Tūkstančiai pasinaudoja jos patarnavimais. Kviečiame jais pasinaudoti ir Jus.

Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia istaiga, bet stengiamės visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams ir visada siekiame finansinės stiprybės. Šios bendrovės vadovybė ir šandien tęsia tą pačią atsargią, protinę pinigų administravimo politiką, kuri apsaugo Jūsų santaupas ir neša Jums gerus dividendus.

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of Insurance
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamp Machine Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-In Window
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

HANDY HOURS

Monday 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday .. Closed All Day
Thursday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M.-12:30 P.M.

Mokame aukštą

4 1/4%

dividendą investavimo sąskaitoms

and LOAN

ASSOCIATION

Chicago Savings

6245 So. Western Ave. Chicago, Illinois 60636 GR 6-7575

IR VĖL MIRTIS MŪSŲ RAŠYTOJŲ ŠEIMOJE

Stasys Laucius

Kaip ketvirtadienio "Draugo" laidoje jau buvo paskelbta, mirtis vėl aplankė laisvojo pasaulio lietuvių rašytojus. Birželio 15 d. (antradienio vakare) Chicagoje mirė Stasys Laucius. Pastaraisiais metais šitie mirties vizitai mūsų literatūrai yra itin dažni ir skaudūs. Skaudžiausia dar ir dėl to, kad pakertamos visai jaunos arba pačio brandumo plunksnos. Juo labiau tragiška, kad vieniems išėjant, ateinančių gausa pasigirti toli gražu negalima.

Stasys Laucius mirė sulaukęs dar tik 68 m. Velionis tiek Lietuvoje, tiek pokario metais svert reikšmę kaip dramaturgas, poetas, visuomenininkas, pedagogas ir žurnalistas. Atskiromis knygomis jo darbai išleisti: Satyros (1928), eilėraščių rinkinys Pirmoji banga (1927), istorinė poema Vytauto karžygiai (1932), tremtyje eilėraščių rinkinys vaikams Po pilkais debesėliais. Įvairiuose konkursuose buvo premijuoti šie jo scenos veikalai: Kelias iš pelkių (1936), Žydinti žemė (1937), Signalas (1938), Ponios Žydrienės bendrabutis. Kitos dramos: Laisvės kelias (1931), Ugninis ratas (1931), Apsukrus vyras (1941). Tremtyje išėjo jo viena veiksnių rinkinys Raudonoji melodija (1953) ir poema Respublika.

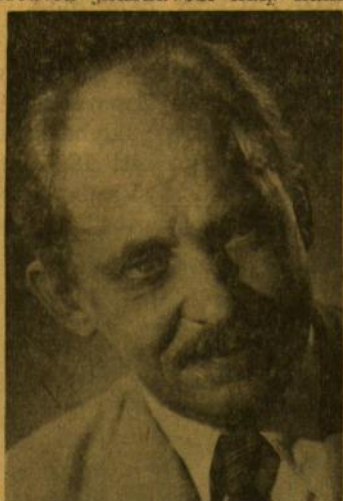
Gausūs Stasio Lauciaus scenos veikalai yra realistinio sukirpimo, visur pabrėžiant idėji-

nę jų pusę ir veikėjų charakterius. Jo dramos įvairių mūsų literatūrinio sambūrio buvo mieliai žinomos tiek Lietuvoje, tiek šeimijoje.

Velionis Stasys Laucius palaidotas šiandien Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

*

Lietuvių literatūra birželio 11 d. neteko ir kito jai brangaus žmogaus. Clevelande mirė mielas lietuvių draugas, mūsų rašytojų vertėjas latvių kalton rašytojas Emilis Skujenieks, tik prieš metus atšventęs šėsių dešimčių sukaktį. Velionis beveik pats pirmasis ir labai uoliai su pažindino latvių visuomenę su mūsų literatūros atsiėkimais. Latvių kalbon yra išvertęs: V. Ramono Kryžius ir Dulkes raudonam saulėleidy; R. Spalio Gatvės berniuko nuotykius ir Ant ribos. Iš dramos išverstų latvių kalbon veikalų pažymėtina: S. Čarlionienės Dvylikos brolių, Aušros sūnus ir Pinigėliai; V. Krėvės Žentas; P. Vaidiūno Naujieji žmonės, Aukso žaismas ir Nuodėmingas angelas; B. Sruogos Milžino paunksmė; V. Alanto Buchalterijos klaida. Latvių periodikoje yra paskelbęs apšiai mūsų poezijos vertimų bei šiaip smulkesnių lietuviškosios prozos kūrinių. Pats rašytojas Emilis Skujenieks savo jaunystėje kurį laiką yra gyvenęs Lietuvoje ir visada tarp lietuvių jausdavosi kaip namie.

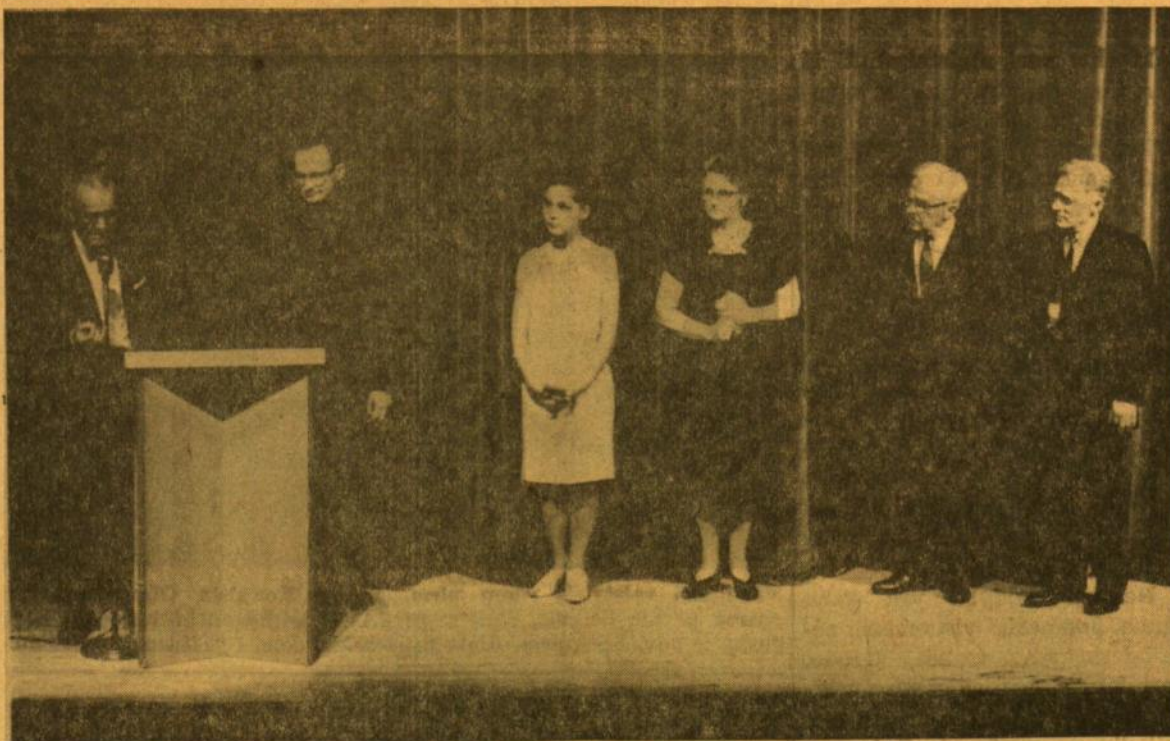

Emilis Skujenieks

• Prano Gailiaus graviūrų paroda New Yorke. Pastarieji šio mūsų dailininko darbai, pavadinti "intra muros", yra šiuo metu išstatyti "Gallery of Graphic Arts" patalpose (1603 York Ave. ir 85th Str.) New Yorke, vos pasibaigus jo parodai Paryžiuje, kur Pranas Gailius ir tebe gyvena. Po šio pirmo neformalaus Prano Gailiaus pasirodymo New Yorke turės sekėti didelės jo parodos šių metų gale ar kitų pradžioje. Pranas (taip jis Paryžiuje ir tebe vadinamas ir taip pasirašo po savo darbais) prieš porą metų buvo pasirodęs ir Chicagoje su savo tapybos ir grafikos darbais. Dailininkas dabar pereina į mažą, subtilią grafiką, kurioje jis bando išreikšti keistus freudiškus sapnus. Anot jo paties pasakymo, kuo sąlygos gyvenimui - ritmui išvystyti darosi sunkesnės, kurios kaip siena spaudžia iš visų pusių, tuo ritmo įkaitimas yra didesnis — ekspresyvesnis, vedantis prie absoliutaus ritmo ir formos išsilaisvinimo, duodant jam metamorfozės iliuziją.

• Apie literatūrą laiške iš Lietuvos. Vienas čikagietis lietuvis, mėgstas grožinę literatūrą ir šia tema pasikeičias laiškais su pažįstamais Lietuvoje, neseniai gavo iš vieno jų laišką, kuriame, be kita ko, rašoma: "Tave domina jaunesni lietuviai rašytojai, tačiau aš abejoju ar tau patiks jų rašymo tematika. Aš asmeniškai tai dabartinių lietuvių rašytojų kūrinių neskaityčiau, nes man neįdomu skaityti apie tą, ką pats savo akimis matau. Visa rašymo tematika tai kolūkiečių bei tarybinių ūkių žemdirbių gyvenimas, partizanų bei karo didvyrių žygdarbiai, "sputnikų" paleidimo technikos garbinimas, kantatos apie partiją (anksčiau buvo apie Staliną), apie taiką, apie pirmūnus darbe ir t. p. Poezijų iš viso dabar nebemėgstu, tai skaitau tik tai prancūzų, anglų, vokiečių, lietuvių, rusų ir kt. klasikų. Tokie jaunesni poetai, kaip Mieželaits, Matuzevičius, Jakubonis ir kit., mūsų nežavi — ta pati tematika. Tad aš manau, kad jūsų gyvenimo sąlygose mūsų dabartiniai rašytojai jums nepatiks ir jūs jų nesuprasite".

• "Grand Larousse Encyclopedique" apie Lietuvą. Prancūzų Larousse didžiosios enciklopedijos naujoje laidoje, palyginti, nemaža vietos skirta Lietuvai ir lietuviams. Duomenų autorai prancūzai: geografija — P. George, istorija — G. Lafforgue, literatūra — Lajelle, dailė — M. Gauthier. Straipsnyje apie literatūrą rašoma apie liaudies lyriką — dainas, Done-laičio "Metus", Baranausko "Anykščių šilė", lietuvių spaudos uždraudimą, Kudirką, Vaižgantą, Maironį, Žemaitę, Baltrušaitį, Krėvę, Vydūną. Neaplenkiamas ir O. V. Milašius, "lietuvių poetas, rašęs prancūziškai". Iš naujesnių minimi tikslai K. Boruta, H. Radauskas, P. Cvirkas ir A. Vienuolis. Prie kiekvie-

Konkurso premijų įteikimas "Laiškų Lietuviams" 15 metų sukakties minėjime — koncerte. Iš kairės į dešinę: juri komisijos pirm. J. Ignatonis, žurnalo redaktorius K. Trimakas, S. A. Gilytė (iš Chicago, laimėjusi jaunimo konkurso pirmąją premiją), V. Šmaizienė (iš Winnipego, Kanados, III premija), J. Jaskauskas (iš Dayton, Ohio, II premija) ir Pr. Razminas (iš Chicago, I premija). Nuotr. A. Kezio, SJ

no autorius pavadė pateikiamą jų gimimo ir mirties metai. Baltrušaitis esąs lietuviško simbolizmo reiškęjas, gi lietuviškos dramaturgijos reprezentantais pateikti Krėvė ir Vydūnas. Iš tų rašinių, atrodo, kad autoriai, greičiausiai, neturėjo pakankamai informacinės medžiagos (prancūzų kalba?) apie mūsų nūdieninę literatūrą.

• "My Fair Lady" Lietuvoje. Kauno muzikinis teatras gegužės mėn. pabaigoje pastatė "My Fair Lady" (lietuviškai "Mano puikioji ledi"). Režisavo R. Andrejevas, dirigentas — J. Kučiauskas, dailininkas — I. Ivanovas. Pagrindinius vaidmenis atliko J. Ragaišytė, S. Rpečkaitė, V. Rimkevičius ir kit.

• Panevėžio šešėliai, "Hamlet" nesėkmė ir miesčioniškumo baubas. "Literatūros ir meno" savaitraštyje (nr. 22) rašoma apie Panevėžio miesto šešėlius ir žiburius. Nurodoma ir visą eilę kultūros įstaigų mieste ir dejuojama, kad publika neparodžiusi susidomėjimo sovietų pagamintais filmais "Hamletas" ir "Pirmininkas". Bloga esą ir tai, kad salės nepilnos, kai j Panevėžį su gastrolėmis atvyksta Vilniaus menininkai, pvz. filharmonijos kamerinis orkestras, pianistė A. Dvarionaitė, dain. V. Noreika ir kit. Jaunimas beveik nelanko klasišinės muzikos koncertų.

Laikraštyje teigiama, kad Panevėžys esąs miestas, kuris kovoja už aukštos kultūros miesto vardą. Tačiau, kas gi pasirodė? Jis jau pelnęs negerą šlovę su chuliganais, girtuokliais. Keliamas klausimas: kur šių negeraių reiškinys? Kodėl — toliau klausama — "studentas, inžinierius, kvalifikuotas darbininkas neretai mieliau eina praleisti vakarą į kavinę, o ne į teatrą, kiną, koncertų salę?" Nurodomas ir vienos Panevėžio studentės pavyzdys — su ja besikalbant paaiškėjo, kad ji neturinti supratimo nei apie literatūros, nei muzikos, nei teatrų naujienas. Pagrindinis jos rūpestis, pagal "Lit. ir Meną", tai — kavinės, šokiai, madingos sukutės. Tokių — ne ji viena. Čia pat primenama, kad neseniai Panevėžyje buvo teisiami

statybininkai, grobstę statybines medžiagas. Nusikaltėlių tarpe — jauni žmonės, aukštųjų ir viduriniųjų specialiųjų mokyklų auklėtiniai. Vėl klausiamas: kas juos atvedė į šį kelią? Esą, jie "gerai uždirbo, vogė, už vogtus pinigus statėsi namus, pirkosi mašinas, klojo butuose kilimus. Į teatrą jie eina tik dėl mados, į kiną — išsi-blaškyti". Kokia daroma išvada? Visur esąs kaltas... miesčioniškumas, jis — didelis, pavojingas kultūros priešas. Visiška nekeliama tai, kodėl Lietuvos gyventojai bodisi sovietiniais filmais ir komunistiniais veikalais teatre. Tik šį kartą, išimtinę progą, dėl tų miesčioniškumo "nusikaltimų" ar bylų teismuose nebuvo kaltinta nelemtoji "buržuazinė" praeitis ar vad. atgyvenos.

• Žemaitė Vilniuje ir Žemaitė dramaturgė. Gegužės 22 d. Vilniuje įvykusiame Žemaitė pagerbti vakare kalbėjo A. Venclova, J. Avyžius, K. Umbrašas ir kt. Mokslų akademijos bibliotekos pareigūnas Vl. Abramavičius papasakojo apie Žemaitės gyvenimą Vilniuje (nuo 1911 m. payasario). Rašytoja Vilniuje buvusi labai judri, lankė paskaitas, koncertus. Lankė P. Višinskio kapą Rasų kapuose. Daug laiko sugaišdavo Zavads-

... mes atrandame, kad Leopill's daugiau pagelbsti, negu kitos pilulės, kurias iki šiol vartojom... Jau su virš

50 METŲ

Plačiai žinomas Leopill reguliuoja medžiagų apykaitos virškinimą ir vidurių užkietėjimą. Švelnios ir patikimos iš augalų pagamintos padeda kopenhim ir tulžiai normaliai veikti. 50 už \$1.00 arba 250 už \$4.00. Jei negaunate savo vaistinėje tai užsakykite K. S. JONAITIS, R. PH. 2735 W. 43rd St., CHICAGO, ILL., 60632.

LEOPILLS

Garantuojame už gerą veikimą, jei nebusite patenkinti sugrąžinsime pinigų. Gydytojų rekomenduojama.

Užsakymas: Aš norėčiau pamėginti Leopills ir gdeu \$1.00 už 50 pilulių (arba \$4.00 už 250).

Vardas, pavardė
Gatvė
Miestas
Valstija

COSMOS EXPRESS

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE

2608 ir 2439 West 69th Street
Chicago 29, ILL. Tel. WA 5-2737.

3212 South Halsted Street
Chicago 8, ILL. Tel. CA 5-1868

Siunčia siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus. Didelis pasirinkimas geriausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.

Siuntiniai priimami nepadidintu tarifu iki 8 m. birželio 23 d.

E. ir V. Zukauskai

Taupykite

MES MOKAME

4 1/2 %

ANT VISŲ SĄSKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sažiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000 apdrausta Federalės valdžios agenturoje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

Automobilio nelaimės atveju skambinkite

(In case of accident, call)

COUNTRY AUTO REBUILDERS

GR 6-7777 24 hour towing service

Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai.

BODY AND FENDER WORK

PAINTING, MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629

Savininkas — MIKAS ČESAS

čio ir šlapelio knygynuose, rinkdama knygas ir jas siųsdama į kaimą. Ji labai energingai tal-kininkavo, dailės parodas Vilniuje organizuojant. Vilniuje rašytoja išgyveno ilgiau kaip penkerius metus.

Filologo J. Lankučio nuomone, Žemaitę sunkoka pavadinti dramaturge šiandienine šio žodžio prasme. Tačiau nedideli dramos kūrinėliai net ir profesionalinio teatro formavimesi suvaidinę, anot Lankučio, tokį vaidmenį, kuriam šiandien ne kiekvienas ir žymesnis drama-turgas galėtų prilygti.

KAS YRA BURLIOKAS?

Burliokas yra rusų kalbos žo-dis, ir Rusijoje jis reiškė sezo-ninius ar telėmūs organizuotus Vol-gos upės darbininkus, kurie savo pe-čiaiis vilkdavo prekių prikrautus laivus.

Lietuvoje burliokais vadindavo rusus ar Nemuno sielių plūdkyto-jus nelietuvius.

Dabar šitaip vadina įvairius iš Rusijos atgabentus kolonistus Lie-tuvoje, kurių vien 1863—1893 me-tais Lietuvoje buvo įkurdinta 2-093 šeimos, gavusios 33,566 dešim-tines žemės.

Kai kur Lietuvoje burlioku vadi-namas ir katinas, kuris vasarą iš-eina iš namų, o taip pat ir kiekvie-nas bastūnas žmogus ar gyvulus.

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRY'S MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRY'S MODERNISKOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
Mr. NELSON
SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų
Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2445 West 63rd STREET

Telef. PE 8-0833 PE 8-0834

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YARDS 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

IR VĖL MIRTIS MŪSŲ RAŠYTOJŲ ŠEIMOJE

Stasys Laucius

Kaip ketvirtadienio "Draugo" laidoje jau buvo paskelbta, mirtis vėl aplankė laisvojo pasaulio lietuvių rašytojus. Birželio 15 d. (antradienio vakare) Chicagoje mirė Stasys Laucius. Pastaraisiais metais šitie mirties vizitai mūsų liteartūrai yra itin dažni ir skaudūs. Skaudžiausia dar ir dėl to, kad pakertamos visai jaunos arba pačio brandumo plunksnos. Juo labiau tragiška, kad vieniems išeinant, ateinančių gausa pasigirti toli gražu negalima.

Stasys Laucius mirė sulaukęs dar tik 68 m. Velionis tiek Lietuvoje, tiek pokario metais sver turėjęs kaip dramaturgas, poetas, visuomenininkas, pedagogas ir žurnalistas. Atskiro mis knygomis jo darbai išleisti: Satyros (1928), eilėraščių rinkinys Pirmoji banga (1927), istorinė poema Vytauto karžygiai (1932), tremtyje eilėraščių rinkinys vaikams Po pilkais debesėliais. Įvairiuose konkursuose buvo premijuoti šie jo scenos veikalai: Kelias iš pelkių (1936), Žydinti žemė (1937), Signalas (1938), Ponios Žydrinės bendrabutis. Kitos dramos: Laisvės kelias (1931), Ugninis ratas (1931), Apsukrus vyras (1941). Tremtyje išėjo jo viena veiksnių rinkinys Raudonoji melodija (1953) ir poema Respublika.

Gausūs Stasio Lauciaus scenos veikalai yra realistinio sukirpimo, visur pabrėžiant idėji-

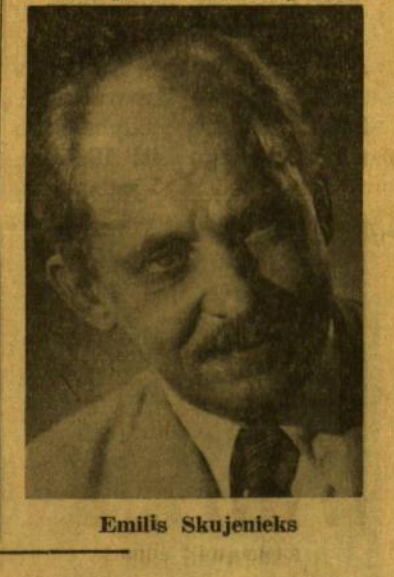
ne jų pusę ir veikėjų charakterius. Jo dramų įvairių mūsų literatūrai sambūrių buvo mieliai atsimamos tiek Lietuvoje, tiek šeimijoje.

Velionis Stasys Laucius palaidotas šiandien Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

*

Lietuvių literatūra birželio 11 d. neteko ir kito jai brangaus žmogaus. Clevelande mirė mielas lietuvių draugas, mūsų rašytojų vertėjas latvių kalton rašytojas Emilis Skujenieks, tik prieš metus atšventęs šešių dešimčių sukaktį. Velionis beveik pats pirmasis ir labai uoliai supažindino latvių visuomenę su mūsų literatūros atstikimais. Latvių kalbon yra išvertęs: V. Ramono Kryžius ir Dulkes raudonam saulėleidy; R. Spalio Gatvės berniuko nuotykius ir Ant ribos. Iš dramų išverstų latvių kalbon veikalų pažymėtina: S. Čiurlionienės Dvylika brolių, Aušros sūnus ir Pinigėliai; V. Krėvės Žentas; P. Vaičiūno Naujieji žmonės, Aukso žaismas ir Nuodėmingas angelas; B. Sruogos Milžino paunksmė; V. Alanto Buchalterijos klaida. Latvių periodikoje yra paskelbęs apšėdintų mūsų poezijos vertimų bei šiaip smulkesnių lietuviškosios prozos kūrinių. Pats rašytojas Emilis Skujenieks savo jaunystėje kurį laiką yra gyvenęs Lietuvoje ir visada tarp lietuvių jausdavosi kaip namie.

• "My Fair Lady" Lietuvoje. Kauno muzikinis teatras gegužės mėn. pabaigoje pastatė "My Fair Lady" (lietuviškai "Mano puikioji ledi"). Režisavo R. Andrejevas, dirigentas — J. Kučiauskas, dailininkas — I. Ivanovas. Pagrindinius vaidmenis atliko J. Ragaišytė, S. Repečkaitė, V. Rimkevičius ir kit.

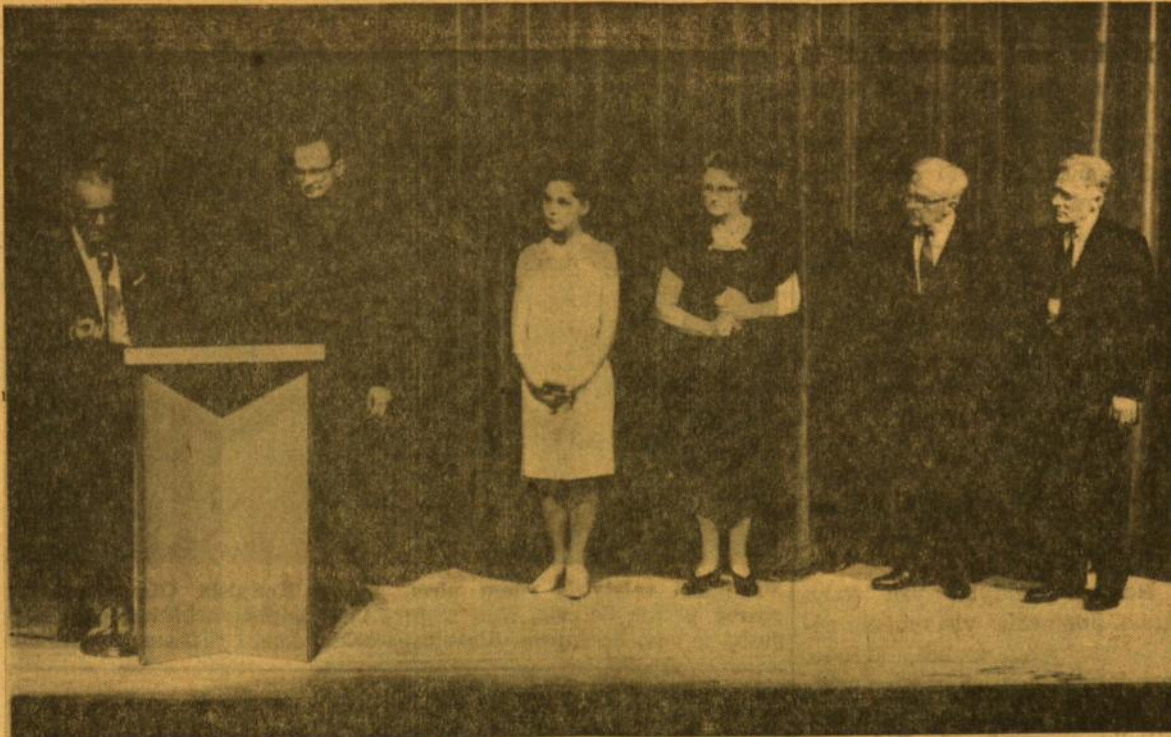
Emilis Skujenieks

• Prano Gailiaus graviūrų paroda New Yorke. Pastarieji šio mūsų dailininko darbai, pavadinti "intra muros", yra šiuo metu išstatyti "Gallery of Graphic Arts" patalpose (1603 York Ave. ir 85th Str.) New Yorke, vos pasibaigus jo parodai Paryžiuje, kur Pranas Gailius ir tebegyvena. Po šio pirmo neformalaus Prano Gailiaus pasirodymo New Yorke turės sekti didelės jo parodos šių metų gale ar kitų pradžioje. Pranas (taip jis Paryžiuje ir tebevardinamas ir taip pasirašo po savo darbais) prieš porą metų buvo pasirodęs ir Chicagoje su savo tapybos ir grafikos darbais. Dailininkas dabar pereina į mažą, subtilią grafiką, kurioje jis bando išreikšti keistus freudiškus sapnus. Anot jo paties pasakymo, kuo sąlygos gyvenimui - ritmui išvystyti darosi sunkesnės, kurios kaip siena spaudžia iš visų pusių, tuo ritmo įkaitimas yra didesnis — ekspresyvesnis, vedantis prie absoliutaus ritmo ir formos išsilaisvinimo, duodant jam metamorfozės iliuziją.

• Apie literatūrą laiške iš Lietuvos. Vienas čekagietis lietuvis, mėgstas grožinė literatūra ir šia tema pasikeičias laiškais su pažįstamais Lietuvoje, neseniai gavo iš vieno jų laišką, kuriame, be kita ko, rašoma: "Tave domina jaunieji lietuvių rašytojai, tačiau aš abejoju ar tau patiks jų rašymo tematika. Aš asmeniškai tai dabartinių lietuvių rašytojų kūri-

nių neskaityu, nes man neįdomu skaityti apie tą, ką pats savo akimis matau. Visa rašymo tematika tai kolūkiečių bei tarybinių ūkių žemdirbių gyvenimas, partizanų bei karo didvyrių žygiai, "sputnikų" paleidimo technikos garbinimas, kantatos apie partiją (anksciau buvo apie Staliną), apie taiką, apie pirmūnus darbe ir t. p. Poezijoje iš viso dabar nebemėgstu, tai skaitau tik tai prancūzų, anglų, vokiečių, lietuvių, rusų ir kt. klasikų. Tokie jaunieji poetai, kaip Mieželis, Matuzevičius, Jakubonis ir kit., mūsų nežavi — ta pati tematika. Tad aš manau, kad jūsų gyvenimo sąlygose mūsų dabartiniai rašytojai jums nepatiks ir jūs jų nesuprasite".

• "Grand Larousse Encyclopedique" apie Lietuvą. Prancūzų Larousse didžiosios enciklopedijos naujoje laidoje, palyginti, nemaža vietos skirta Lietuvai ir lietuviams. Duomenų autoriai prancūzai: geografija — P. Beorge, istorija — G. Laforgue, literatūra — Lajelle, dailė — M. Gauthier. Straipsnyje apie literatūrą rašoma apie liaudies lyriką — dainas, Doneičio "Metus", Baranausko "Anykščių šilėlių", lietuvių spaudos uždraudimą, Kudirką, Vaižgantą, Maironį, Žemaitę, Baltrušaitį, Krėvę, Vydūną. Neaplenkiama ir O. V. Milašius, "lietuvių poetas, rašęs prancūziškai". Iš naujesnių minimi tikrai K. Boruta, H. Radauskas, P. Cvirka ir A. Vienuolis. Prie kiekvie-

Konkurso premijų įteikimas "Laiškų Lietuviams" 15 metų sukakties minėjime — koncerte. Iš kairės į dešinę: juri komisijos pirm. J. Ignatonis, žurnalo redaktorius K. Trimakas, SJ, A. Gilytė (iš Chicago, laimėjusi jaunimo konkurso pirmąją premiją), V. Šmaižienė (iš Winnipeg, Kanados, III premija), J. Jaskauskas (iš Dayton, Ohio, II premija) ir Pr. Razminas (iš Chicago, I premija). Nuotr. A. Kežio, SJ

no autoriaus pavardės pateikiama jų gimimo ir mirties metai. Baltrušaitis esąs lietuviško simfonizmo reiškęjas, gi lietuviškos dramaturgijos reprezentantais pateikti Krėvė ir Vydūnas. Iš tų rašinių, atrodo, kad autoriai, greičiausiai, neturėjo pakankamai informacinės medžiagos (prancūzų kalba?) apie mūsų nūdieninę literatūrą.

• "My Fair Lady" Lietuvoje. Kauno muzikinis teatras gegužės mėn. pabaigoje pastatė "My Fair Lady" (lietuviškai "Mano puikioji ledi"). Režisavo R. Andrejevas, dirigentas — J. Kučiauskas, dailininkas — I. Ivanovas. Pagrindinius vaidmenis atliko J. Ragaišytė, S. Repečkaitė, V. Rimkevičius ir kit.

• Panevėžio šešėliai, "Hamletas" nesėkmė ir miesčioniškumo baubas. "Literatūros ir Meno" savaitraštyje (nr. 22) rašoma apie Panevėžio miesto šešėlius ir žiburius. Nurodoma ir visą eilę kultūros įstaigų mieste ir dejuojama, kad publika neparodžiusi susidomėjimo sovietų pagamintais filmais "Hamletas" ir "Pirmininkas". Bloga esą ir tai, kad salės nepilnos, kai į Panevėžį su gastrolėmis atvyksta Vilniaus menininkai, pvz. filharmonijos kamerinis orkestras, pianistė A. Dvarionaitė, dain. V. Noreika ir kit. Jaunimas beveik nelanko klasiškinės muzikos koncertų.

Laikraštyje teigiama, kad Panevėžys esąs miestas, kuris kovoja už aukštos kultūros miesto vardą. Tačiau, kas gi pasirodė? Jis jau pelnęs negerą šlovę su chuliganais, girtuokliais. Keliamas klausimas: kur šių negražių reiškių šaknys? Kodėl — toliau klausima — "studentas, inžinierius, kvalifikuotas darbininkas neretai mielai eina praleisti vakarą į kavinę, o ne į teatrą, kiną, koncertų salę?" Nurodomas ir vienos Panevėžio studentės pavyzdys — su ja besikalbant paaiškėjo, kad ji neturinti supratimo nei apie literatūrą, nei muziką, nei teatrų naujienas. Pagrindinis jos rūpestis, pagal "Lit. ir Meną", tai — kavinės, šokiai, madingos suknetės. Tokių — ne ji viena. Čia pat primenama, kad neseniai Panevėžyje buvo teisiami

statybininkai, grobėję statybines medžiagas. Nusikaltėlių tarpe — jauni žmonės, aukštųjų ir viduriniųjų specialiųjų mokyklų auklėtiniai. Vėl klausiamas: kas juos atvedė į šį kelią? Esą, jie "gerai uždirbo, vogė, už vogtus pinigų statėsi namus, pirkosi mašinas, klojo butuose kilimus. Į teatrą jie eina tik dėl mados, į kiną — išsišmukti". Kokia daroma išvada? Visur esąs kaltas... miesčioniškumas, jis — didelis, pavojingas kultūros priešas. Visiškai nekeliamas tai, kodėl Lietuvos gyventojai bodisi sovietiniais filmais ar komunistiniais veikalais teatre. Tik šį kartą, išimtinė proga, dėl tų miesčioniškumo "nusikaltimų" ar bylų teismuose nebuvo kaltinta ta nelemtoji "buržuazinė" praeitis ar vad. atgyvenos.

• Žemaitė Vilniuje ir Žemaitė dramaturgė. Gegužės 22 d. Vilniuje įvykusiame Žemaitė pagerbtį vakare kalbėjo A. Venclova, J. Avyžius, K. Umburas ir kt. Mokslų akademijos bibliotekos pareigūnas Vl. Abramavičius papasakojo apie Žemaitės gyvenimą Vilniuje (nuo 1911 m. pavasario). Rašytoja Vilniuje buvusi labai judri, lankė paskaitas, koncertus. Lankė P. Višinskio kapą Rusų kapuose. Daug laiko sugaišdavo Zavads-

... mes atrandame, kad Leopill's daugiau pagelbsti, negu kitos piliulės, kurias iki šiol vartojom... Jau su virš

50 METŲ

Pilnais žinomoms Leopill's reguluoja medžiagų apykaitos virškinimą ir viršutinių užkietėjimą. Švelnios ir patikimos iš augalų pagamintos padeda kepenims ir tulžiai normaliai veikti. 50 už \$1.00 arba 250 už \$4.00. Jeigu negaunate savo vaistinėje tai užsakykite K. S. JONAITIS, R. PH. 2735 W. 43rd St., CHICAGO, ILL. 60632.

LEOPILLS

Garantuojame už gerą veikimą, jei nebūsite patenkinti sugrąžinsime pinigų. Gydytojų rekomenduojama.

Užsakymas: Aš norėčiau pamėginti Leopills ir jėdu \$1.00 už 50 piliulių (arba \$4.00 už 250).

Vardas, pavardė
Gatvė
Miestas
Valstija

COSMOS EXPRESS

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE

2608 ir 2439 West 69th Street Chicago 29, Ill. Tel. WA 5-2737.

3212 South Halsted Street Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1868

Siūncia siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus.

Didelis patrinkimas geriausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.

Siuntiniai primami nepadidintu tarifu iki 8 m. birželio 23 d.

E. ir V. Žukauskai

Taupykite

MES MOKAME

4 1/2 %

ANT VISŲ SĄSKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

Automobilio nelaimės atveju skambinkite

(In case of accident, call)
COUNTRY AUTO REBUILDERS
GR 6-7777 24 hour towing service
Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai.

BODY AND FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR
2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS CESAS

kio ir šlapelio knygynuose, rinkdama knygas ir jas siųsdama į kaimą. Ji labai energingai talkininkavo, dailės parodas Vilniuje organizuojant. Vilniuje rašytoja išgyveno ilgiau kaip penkerius metus.

Filologo J. Lankučio nuomone, Žemaitė sunkoka pavadinti dramaturge šiandienine šio žodžio prasme. Tačiau nedideli dramos kūrinėliai net ir profesionalinio teatro formavimesi suvaidinę, anot Lankučio, tokį vaidmenį, kuriam šiandien ne kiekvienas ir žymesnis dramaturgas galėtų prilygti.

KAS YRA BURLIOKAS?

Burliokas yra rusų kalbos žodis, ir Rusijoje jis reiškė sezoninius arteminis organizuotus Volgos upės darbininkus, kurie savo pečiaus vilkdavo prekių prikrautus laivus.

Lietuvoje burliokais vadindavo rusus ar Nemuno sielių plukdytojus nelietuvius.

Dabar šitaip vadina įvairius iš Rusijos stgabentus kolonistus Lietuvoje, kurių vien 1863—1893 metais Lietuvoje buvo įkurdinta 2-093 šeimos, gavusios 33,566 dešimtines žemes.

Kai kur Lietuvoje burliokų vadinamas ir katinas, kuris vasarą išėina iš namų, o taip pat ir kiekvienas bastūnas žmogus ar gyvulys.

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRY'S MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9600

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRY'S MODERNIOSKOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
Mr. NELSON
SAVININKO

**SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.**
3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pastirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.

2443 West 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

AKADEMINĖS PROŠVAISTĖS

Leidžia Lietuvių Studentų Sąjunga.
Redaguoja Ramunė Kvilytė, 5747
S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629

SAJUNGOS PENKIOLIKTIEJI METAI

Atrodo, kad tikslai vakar įsisteigę Lietuvių studentų sąjunga. O jau penkiolika metų praėjo nuo tos dienos, kada V. Vardys ir V. Kavolis ją įsisteigė ir jai vadovavo. Šiandien, va, ir vėl turime pačią naująją Sąjungos Centro valdybą. Ši naujoji valdyba yra ypatinga tuo, kad jina yra pirmoji CV Bostone. Bostonas, atrodo, kaip koks užkampis lietuvių visuomenėje. Retai kada ir kas nors įvyksta tenai kokia nors bendresnė prasmė. Bet dabar Bostonas bus studentų sostinė. Iš Bostono mes gausime paraginimus, nurodymus bei gaires tolimsai Sąjungos veiklai.

Per pastaruosius dvejus metus Sąjungai vadovavo Detroitas. Detroitiškiai buvo stipriai užsidedę visuomeniškai veikla. Jie perkėlė LITUANUS žurnalą iš New Yorko į Chicago, pakeitė jo formatą ir įsisteigė LITUANUS fundaciją, kuri jau toliau rūpinasi LITUANUS žurnalo leidimu. Detroitiškiai ne tik palaikė glaudžius ryšius su ana fundacija, žurnalo redakcija, bet organizavo ir prenumeratorių bei aukotojų vajų. Detroitiškiai nebijojo ir politinės veiklos. Jie aktyviai dalyvavo Amerikos Lietuvių kongrese ir Amerikos Lietuvių taryboje, jie net reikalavo ten tam tikrų reformų, norėdami, kad kiekviena, ALTO sudėtinė įeinanti organizacija turėtų savo atstovą ALTO valdyboje. Detroitiškiai ALTO suvažiavime pasisakė prieš neracionalių pinigų naudojimą ir įnešė keletą pasiūlymų, kaip efektingiau Vasario 16-tą surinktas aukas panaudoti. Jie siuntė atstovus į tarptautinius studentų suvažiavimus, festivalius ir seimus. Jie buvo pirmieji, kurie pasisakė už Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą.

Bostoniškiai Centro valdybai reikės pirmiausia apsispręsti, ar ir toliau tęsti šią visuomeninę-politinę veiklą, o gal norės jos kryptį keisti? Jeigu keisti, tai kokią kryptį Sąjungos veiklai rekomenduoti?

Naujoji CV vis dėlto turės tęsti kai kuriuos buvusios valdybos pradėtus projektus. LITUANUS fundacija turi nuostatus, kurių rėmuose jina gali ir toliau veikti. Detroitas pats judino visą LITUANUS veiklą. Kol Žyguis ir Co. tai bus sunku įvykdyti. Distancija privers kol. Žygą įgalinti ką nors, kas jį čia arčiau atstovautų ir judintų LITUANUS darbą. Š. m. gale bostoniškiai paskirs tris nau-

Sešių skaučių eilės Panemunės stovykloje

daktorius nori atsistatydinti iš pareigų. Naujo formato ir aukšto lygio žurnalui redaguoti atitinkamus žmones galime ant pirštų suskaičiuoti. O daugumas iš jų yra be galo užimti. Žurnalo vėlavimams bei jo finansini stovį ateityje ypač reikėtų turėti prieš akis.

Tarptautinius suvažiavimus bostoniškiai turi praktikos ir yra daug arčiau nuo New Yorko, kur yra visi tarptautinių studentų biurai. Clevelandui jau atsibodo tarptautinis skyrius, ir nauji pakeitimai, galbūt, pagyventų šio skyriaus veiklą.

Naujoji valdyba yra gana jauna. Jos nariai visuomenei nėra gerai žinomi, bet, atrodo, turi daug energijos ir noro veikti. Šita energija bus kaip tik reikalinga, gyvinant Sąjungos skyrių veiklą. Per pastaruosius ketverius metus, išskyrus keletą kolonijų, studentų veikla yra labai susilpnėjusi. Reikia tikėtis, kad nauji Sąjungos vadovai su nauja energija išjūdinis ir kitus.

B. K.

Tarptautinio skyriaus vedėja senojoje LSS Centro valdyboje B. Augustinavičiūtė.

Naujasis LSS Centro valdybos pirm. Paulius Žygas pastarajame visuotiniame Sąjungos suvažiavime aptaria dabartinį lietuvių studentą.

Korp! Vyties valdyba: D. Glodas, A. Treinys, V. Baziliauskas, A. Glodas, R. Jokubauskas.

ASD ir korp! Vytis suvažiavimas

Mielos Sesės ir mieli broliai,

Š. m. liepos 3-4 d. šaukiamas ASD ir Korp! Vytis aki-vaizdinis suvažiavimas prie Watervliet, Michigan.

Tai bus pirmas atskiras studentų suvažiavimas nuo SSS panaikinimo. Filisteriai bus mielai priimami kaip svečiai, bet norime, kad šį kartą patys studentai savo jėgomis surengtų šį suvažiavimą ir išpildytų jo programą. Bendruose suvažiavimuose studentams pritrūksta drąsos viešai išreikšti savo mintis, todėl šis suvažiavimas jms duos progą tarpusavyje pasidalinti savomis idėjomis.

Suvažiavimo tema yra "ASS

ateitis". Numatoma išdiskutuoti dabarties ir ateities mums aktualias problemas, ieškant būdų ir priemonių joms išspręsti.

Visus narius kviečiame kuo gausiausiai dalyvauti šiame suvažiavime.

Iki malonaus pasimatymo!

Ad Meliorem!
ASD ir Korp! Vytis
centro valdybos

Suvažiavimo numatyta
dienotvarkė

Šeštadienis

10-11 v. Registracija.
11-12 v. Suvažiavimo atidarymas.
12-1 v. Pietūs.
1-2 v. Paskaita "Lietuviškumo reikšmė ASS rėmuose".
2-3 v. Laisvalaikis.
3-4 v. Tikrųjų narių ir kandidatų arbatėlė (senjorai ir juniorai atskirai).
4-5 v. Paskaita "Akademiškumo rolė sąjūdyje".
5-6:30 v. Sporto rungtynės.
6:30 v. Vakarienė.
7:30 v. Laužas.

Sekmadienis

10-11 v. Sv. Mišios.
11-12 v. Pusryčiai.
12-1 v. Paskaita "Tradicijų testinumas sąjūdyje".
1-3 v. CV posėdžiai su skyrių pirmininkais.
3-4 v. Paskaita "Skautiškumo svarba korporacijose".
4-5 v. Pietūs.
5-6 v. Suvažiavimo uždarymas.
Data: 1965 m. liepos 3-4 d.

Michigano valstybės rūmų pirm. Juozas Kowalski (Kavaliauskas), antros kartos lietuvis, šiuo metu JAV pasiekęs aukščiausią politinį postą, ir buv. LSS pirm. Algis Zaprackas domisi "Lituanus" žurnalu.

Dėkojant ir atsisveikinant

Pasibaigė 1964-65 mokslo metai, pasibaigė ir 14-ti Lietuvių studentų s-gos metai. Centro valdyba taip pat baigė savo kadenciją.

Per praėjusius metus kolegės ir kolegos Ann Arbore, Buffalo, Baltimorėj, Bostone, Chicagoj, Clevelande, Detroit, New York, Omahoj Philadelphijoj, Rochester, Toront, ir Urbanoj veikė, apsiūnė Lietuvių studentų sąjungoje. Sąjunga reprezentavo visus studijuojančius lietuvių ir lietuvių kilmės studentus lietuviškoje bendruomenėje, JAV bei Kanados įstaigose ir tarptautinėse organizacijose. Sąjunga, derindama veiklą su Lietuvių Bendruomene ir politinių veiksmų akcija, organizavo bendrą studentų veiklą lietuvių išlaikyti, Lietuvos laisvę atgauti ir ruošė išlaisvintos Lietuvos atstatymui. Lietuvių studentų šalpos fondas rūpinosi materialiniu studentų gerbūviu. Sąjunga skatino skyrius palaikyti glaudų studentų tarpusavio bendradarbiavimą ir domėtis kultūriniais bei socialiniais studentijos reikalais.

Siekiant Sąjungos tikslų įkūnijimo, reikėjo pasiaukojimo iš visų Sąjungos narių, ypač iš visų skyrių valdybų, centro valdybos narių ir pagelbinių organų. Visiems skyrių valdybos pirmininkams ir jų valdyboms reikiu kolegiską ačiū už pareigų atlikimą bei įdėtą pastangą, įgyvendinant Sąjungos tikslus.

Sąjungos veiklos kryptis ir širdis buvo Centro valdyba. Visiems CV nariams, vicepirmininkui Algimantui Bubliui, sekretorei Jūratei Gailiūšytei, įždininkui Algiui Alantui, spaudos ir informacijos vedėjui Rimantui Griškeliui, tarptautinio skyriaus vedėjai Birutei Augustinavičiūtei dėkoju už sąžiningai atliktas pareigas.

Tyliai, bet rūpestingai savo

Jūra N. Gailiūšytė, senosios LSS Centro valdybos narė.

Vieta: Sigalas Hotel, Watervliet, Michigan.
Važiuojant Indiana Toll Road, imti Rapport, Indiana exit. Iš ten nusukti į Interstate 94 ir važiuoti iki Watervliet, Michigan exit. Pervaziavus Watervliet miestelį, bus ženklai, rodantys kelią į Sigalas Hotel.
Kaina: su maistu ir nakvyne \$10.00 asmeniui.

Registracija: visi skyrių pirmininkai prašomi pranešti dalyvaujančių skaičių iki š. m. birželio 26 d. t. n. Audronei Kubiliūtei, 6130 S. Artesian Ave., Chicago, Illinois 60629, telef. 925-3880.

pareigas ėjo ir eina nenuilstama Sąjungos garbės narė p. Ona Talalienė kuri vieną vieną tvarko ir rūpinasi Lietuvių studentų šalpos fondu. O. Talalienė tikrai yra užsitarnavusi ne tikai Sąjungos, bet ir lietuvių visuomenės pagarbos už jos atliekamus ir atliktus darbus, padedant tiems studentams, kuriems tikrai materialinė parama yra reikalinga.

Sąjungos deimantukas — LITUANUS žurnalas tapo labai reikšmingu spaudos reprezentantu. Šiam organui sumaniai vadovauja Algis Lukas. A. Lukas ir visa fundacijos valdyba taip gi verta didelės padėkos. Dėkoju taip pat ir LITUANUS redakcijai, ypač vyriausiam redaktoriui dr. T. Remeikiui, kuris taip sumaniai redaguoja naujojo formato leidinį. Kolegiškas ačiū ir Jonui Kučėnui, paaukojusiam nemažai savo laisvo laiko LITUANUS žurnalo administracijai.

Studentų Sąjunga organizavo LITUANUS vajų. Šiam vajui vadovavo energingas detroitietis inž. Česlovas Staniulis. C. Staniuliui ir jo komitetui dėkojame už prisiūstas prenumeras, aukas ir rėmėjų mokesčius.

Kiekvieną mėnesį AKADEMIKES PROŠVAISTĖS aplanko jus su vėliausiomis studentiškomis žinutėmis bei įvairiais straipsneliais, idomiais studijuojančių lietuvių jaunimui. Redaktorės Ramunės Kvilytės dėka šis skyrius pasiekia skaitytojus. Ačiū Ramunei už puikiai redaguojamas "Akad. Prošvais-tes". Taip pat norėčiau padėkoti ir "Draugo" kultūrinio priedo redaktoriui Kaziuui Bradūnui, kuris taip rūpestingai globoja "Akademinės Prošvais-tes", kad K. Bradūnas ir toliau studentiškoje nuotaikoje globos šį skyrių.

Kiekvienam Sąjungos nariui norėčiau kolegiskai padėkoti už jo paramą Centro valdybai, už tarpusavio susiklausymą bei pareigų atlikimą. Tikimusi, kad Jūs, mielos kolegės ir brangūs kolegos, ir toliau remsite ir tobulinsite Lietuvių studentų sąjungą.

Naujajai Centro valdybai linkiu sėkmės ir ištvermės, vadovaujant lietuviškajai studentijai. Tegul Sąjungos tikslai duoda jums gaires, o Sąjungos nariai tegul Jus seka.

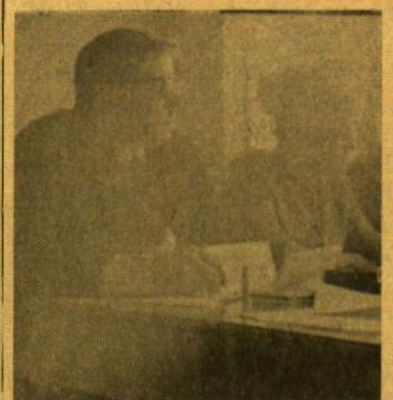
Algis Zaprackas,
XIV LSS CV Pirmininkas

L.S.S. NAUJOJI VALDYBA

Lietuvių studentų sąjungos 1964-65 Rinkiminė komisija, tegavusi tik vieną Centro valdybos kandidatų sąrašą, vieną Garbės teismo sąrašą ir vieną Kontrolės komisijos sąrašą, pagal Lietuvių studentų sąjungos statuto 1963 m. VI paragrafą pratęsusi kandidatų siūlymo datą dviem savaitėm ir pranešus apie tai visiems L. S. S. nariams, nesulaukus kitų kandidatų sąrašų, skelbia sekančius Lietuvių studentų sąjungos organus, išrinktus be balsavimo 1965-66 mokslo metams:

CENTRO VALDYBA
(Bostone)

Paulius Žygas, Rimvydas Liutkus, Kęstutis Girmius, Giedrė Karosaitė, Šarūnas Gavelis,

Toronto LSS pirm. Antanas Šileika ir Giedrė Rinkūnaitė posėdžio metu.

Regina Petrikonytė, Uogintas Kubilius.

GARBĖS TEISMAS
(Chicagoje)

Šarūnas Lišauskas, Vytautas Miselis, Jonas Žukauskas.

KONTROLĖS KOMISIJA
(Detroit)

Algimantas Bublys, Rimantas Griškėlis, Žibutė Zaprackaitė. Naujoji Centro valdyba savo pareigas pradėjo eiti 1965 m. birželio mėn. 1 d. Visais lietu-

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirm. ir LSS garbės narys Vytautas Kamantas atidaro bendrą jaunimo organizacijų posėdį, kuriame buvo išrinkta PLJK valdyba.

Harvardo universitete — freshmanas.

Uogintas Kubilius, 21 m., trečio kurso studentas (junior), studijuoja mechaninę inžineriją Northeastern universitete.

Regina T. Petrikonytė, 21 m., trečio kurso studentė (junior) studijuoja sociologiją Amhurst kolegijoje.

Rimvydas Liutkus, 24 m., (graduate) tęsia finansų mokslus Boston universitete "Graduate School of Business".

Šarūnas Gavelis, 19 m., pirmo kurso (freshman) studijuoja matematiką Bostono universitete.

Giedrė Karosaitė, 19 m., antro kurso studentė (sophomore), studijuoja pedagogiką Bostono valstybinėje kolegijoje.

Apie Kontrolės komisiją

Algimantas V. Bublys, 24 m. (graduate), architektūrą studijuoja Detroito universitete.

Rimantas Griškėlis, 23 m., ketvirtos kurso (senior), studijuoja architektūrą Detroito universitete.

Žibutė Zaprackaitė, 18 m.,

Senoji LSS Centro valdyba. Iš kairės į dešinę: A. Bublys, A. Zaprackas, J. Gailiūšytė, R. Griškėlis ir A. Alantas. Trūksta B. Augustinavičiūtės.

vių studentų reikalais prašome kreiptis sekančiu adresu:

Lietuvių Studentų Sąjunga,
c/o Paulius Žygas,
900 Memorial Drive, Apt. 407-S,
Cambridge, Massachusetts, 02138.

Žinios apie naują Centro valdybą

Kęstutis Paulius Žygas, 22 m., studijuoja architektūrą (graduate) Harvardo universitete.

Kęstutis K. Girmius, 19 m., amžiaus, studijuoja filosofiją

pirmų metų studentė, studijuoja mediciną Wayne valstybinėje universitete.

Apie Garbės teismą

Saulius Lišauskas, 21 m., studijuoja mechaninę inžineriją Illinois universitete.

Vytautas Miselis, 23 m., studijuoja mechaninę inžineriją I. I. T.

Jonas Žukauskas.

MAZOSIOS GRAIKIJOS DIDYBĖ

Nors Graikija žemėlapyje tužima visai nežymia vieta, tačiau ji buvo Europos civilizacijos lopšys ir turėjo istorijos vyksmui didesnę įtaką, negu bet kuri kita pasakojama tauta. Per patį 50 metų žydėjimo laikotarpį Atėnai davė pasauliui daugiau įžymybių, negu visas pasaulis drauge per bet kurį istorijos tūkstantmetį. Graikai sukūrė filosofiją ir spėjo išieiti visus filosofinio galvoje kelius, sukūrė visus šiandien žinomus mokslus, beveik visas literatūros rūšis, išugdė meną iki nepasiekiamo grožio ir padarė jį nepriklausomą.

Graikų atliktas darbas paskirų mokslų srityje tebelieka ir šiandien studijų pagrindu. Romėnų rašytojai mokėsi iš graikų, o naujosios Europos literatūros kūrėjai mokėsi iš graikų ir romėnų. Tad teisingai sakoma, kad naujieji veikalai skiriami skaitytojams, o antikiniai — rašytojams.

Ir vėl vasara... Skautai akademikai Panemunės stovykloje.